WETENS~WAARDIG

NUMMER 15 | VOORJAAR 2023

IN DE BAN VAN AI

REAL WORLD DATA SCHIJNT ANDER LICHT OP LEVEN EN DOOD

DE WET VAN LASGNA

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een santeon ziekenhuis

VOORWOORD

Beste lezers !

U heeft er vast weer reikhalzend naar uitgekeken en ja: hier is dan het nieuwe nummer van Wetenswaardig!
Zoals gebruikelijk laat de redactie u wederom kennismaken met collega's van diverse afdelingen die zich inzetten voor de Wetenschap.
We besteden aandacht aan een zeer actueel onderwerp: artificial intelligence (AI). Een onderwerp dat al jaren de aandacht heeft van de grote Tech bedrijven, maar zeker ook van de medische wereld. Chat GPT belicht vooral de negatieve kant van AI en van de algoritmen die ons leven zouden beheersen. Sade Faneyte, klinisch informaticus, licht echter toe dat AI zeer veel kansen biedt in de zorg. Reden om genuanceerd je mening te vormen over AI.
Robbert van Oppenraay en Esther Santegoets onderzoeken of voedingssupplementen de fertiliteit kunnen vergroten. Wellicht een nieuw onderdeel van kinderwensbehandelingen! Oncoloog Birgitte Haberkorn vertelt over haar retrospectieve onderzoek naar de behandeling van alvleesklierkanker. Dit is een zeer zware behandeling waarbij behandelaars zich kunnen afvragen of niets doen niet beter is voor de patiënt. Onze kersverse kinderallergoloog Kelly van de Vorst gaat samen met Desiree Bezemer in op hun onderzoek naar een nieuwe bloedtest om koemelkallergie bij het jonge kind vast te stellen. De afdeling Klinische Chemie krijgt vanuit de klinische praktijk veel onderzoeksvragen. Niet vreemd dat inmiddels een klinisch onderzoeker (Nadine Pouw) is aangesteld. Zij vertelt over haar werkzaamheden op het KCL Lab. In ons ziekenhuis zijn meerdere Physician Assistants werkzaam. Een van hen is Luuk Loermans. Hij spreekt over zijn wetenschappelijk werk op de Longafdeling.

De redactie krijgt graag feedback van u als lezer. Mail de redactie als u een interessant onderwerp weet of andere suggesties heeft! Mailen kan naar: wetenschapsbureau@maasstadziekenhuis.nl

Veel leesplezier!

Michael Groeneweg,
kinderarts
hoofdredacteur

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord 3

Onderzoek naar AI in de klinische praktijk 6

Real world data schijnt ander licht op leven en dood 8

Column: De wet van Lasagna 11

De rol van een physician assistant in wetenschappelijk onderzoek 12

Bloedtest zou dubbelblinde provocatie kunnen vervangen bij koemelkallergie 14

Het effect van specifieke voedingssupplementen op het ontstaan van een doorgaande zwangerschap 18

Nadine Pouw: verbinder tussen wetenschappelijk onderzoek en klinische chemie 20

Nieuwe studies 22

Publicatielijst 26

COLOFON

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een santeon ziekenhuis

Serena Bruens

Michael Groeneweg

Annemieke Schellevis

REDACTIE

Dr. Michael Groeneweg, kinderarts,
vicevoorzitter Wetenschapscommissie
Maasstad Ziekenhuis, hoofdredacteur

Drs. A.I.J.M. Schellevis-Mintiens, coördinator Wetenschapsbureau,
lid Wetenschapscommissie Maasstad Ziekenhuis

Dr. S.T. Bruens, adviseur Wetenschapsbureau,
lid Wetenschapscommissie Maassstad Ziekenhuis.

ADVISEUR
J.M. Salomé, senior communicatieadviseur Maasstad Ziekenhuis

REDACTIEADRES
Wetenschapsbureau Maasstad Academie t.a.v.
Wetenschapsmagazine
Maasstad Ziekenhuis
Postbus 9100
3007 AC Rotterdam
wetenschapsbureau@maasstadziekenhuis.nl

REALISATIE
Multiplus BV
Stationsweg 21
9201 GG Drachten
T: 0512 204 100
E: info@multiplusmedia.nl
www.multiplusmedia.nl

COMMERCIËLE REDACTIE EN ADVERTENTIES:
Taco de Haan en Jessica M. Jager-Ferwerda / Multiplus BV

GRAFISCHE VORMGEVING
Maurice de Jong / Multiplus BV

DRUKWERK
@ Niets uit dit magazine mag openbaar gemaakt worden op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de redactie. De redactie van het wetenschapsmagazine van het Maasstad Ziekenhuis stelt zich niet verantwoordelijk voor de vakinhoudelijke informatie in dit magazine. Bij ingezonden stukken behoudt de redactie zich het recht voor om, zonder opgaaf van redenen, artikelen in te korten of te weigeren. Ingezonden artikelen zonder naam worden niet geplaatst.

Onderzoek naar AI in de klinische praktijk

Artificial intelligence (AI) speelt een steeds grotere rol in ons leven. De hele wereld is nu in de ban van ChatGPT en we maken al jaren ongemerkt gebruik van AI in Spotify, Google of Netflix. Ook in de zorg wordt geëxperimenteerd met kunstmatige intelligentie, bijvoorbeeld bij beeldherkenning of beslisondersteunend systemen. Maar hoe zet je AI succesvol - en veilig! - in en hoe doe je goed wetenschappelijk onderzoek naar AI? Daar kan Sade Faneyte bij helpen. Zij is klinisch informaticus bij de afdeling Klinische Fysica & Informatica en heeft als aandachtsgebied 'software als medisch hulpmiddel'. Op basis van een aantal casussen in het Maasstad Ziekenhuis schreef ze het 'Stappenplan Healthy AI'.

Sade Faneyte

Haar vakgroep vormt een brug tussen techniek en zorg, vindt Sade Faneyte. Maar vergeet wetenschappelijk onderzoek niet. "Anders dan andere vakgroepen in het Maasstad Ziekenhuis heeft Klinische Fysica & Informatica geen eigen onderzoekslijn. Wij werken ziekenhuisbreed in de ondersteuning van onderzoek door andere vakgroepen. Wij hebben expertise op het gebied van nieuwe medische technologie en kunnen meedenken in het opzetten van onderzoek. Wij weten ook wat er in andere ziekenhuizen speelt en dus waar de kansen voor samenwerking liggen."
Nog te vaak probeert iedereen het wiel uit te vinden, ook als het gaat om AI, zo ziet Faneyte. Tijdens haar opleiding ontwierp ze een stappenplan voor de verantwoorde implementatie van AI. "Dat begint eigenlijk met de vraag: Is het probleem wel op te lossen met AI? Het moet geen doel op zichzelf zijn. De volgende stap is om te kijken of het allemaal wel zo nieuw is wat iemand wil. Welke software is er al in andere ziekenhuizen en hoe zijn de ervaringen? Daarna kijk je welke meerwaarde het moet opleveren én wat de risico's zijn. Ook is het van belang om een multidisciplinair AI-team samen te stellen en je te verdiepen in de wettelijke kaders en richtlijnen voor AI."

"AI KAN EEN ANTWOORD BIEDEN OP DE DRUK IN DE ZORG"

Harde en zachte uitkomsten

Sade Faneyte ondersteunt de afdeling Radiologie, die AI-software voor de automatische detectie van afwijkingen op CT-scans of MRI's onderzoekt. Hoe goed doet die het ten opzichte van de beoordeling door de radioloog? Daarnaast werkt het Maasstad Ziekenhuis samen met een aantal Santeon-ziekenhuizen aan de implementatie van een AI-systeem voor de intensive care. Sade Faneyte: "De software gaat bijvoorbeeld helpen bij beslissingen over wanneer een patiënt naar de verpleegafdeling kan. Wij zijn het eerste ziekenhuis dat dit buiten wetenschappelijk onderzoek gaat inzetten, dus er is nog weinig praktische ervaring. We willen weten wat het doet voor uitkomsten als het aantal ligdagen, heropname- en mortaliteitskans van patiënten. We kijken ook naar gebruikerstevredenheid onder intensivisten en IC-verpleegkundigen. We weten dat de adoptie van dit soort innovatieve technologieën best uitdagend kan zijn. Via interviews en vragenlijsten gaan we kwalitatief onderzoek doen. Zo combineren we harde en zachte uitkomsten, want samen bepalen die of een innovatie succesvol is of niet."

Samenwerking in de zorg

Als het gaat om de toekomst, dan verwacht Sade Faneyte dat AI wordt ingezet ter ondersteuning van het hele zorgpad van een patiënt. "De voorbeelden in het Maasstad Ziekenhuis laten zien dat we op dit moment veel ervaring opbouwen met toepassingen op het gebied van diagnose en behandeling. Ik denk dat we juist ook meerwaarde kunnen creëren aan het begin en het eind van het zorgpad: de in- en uitstroom van patiënten. Je kunt met AI al aan de deur – of op de SEH – onderscheiden wie ziekenhuiszorg nodig heeft en wie niet. Data kunnen ook goed ondersteunen om te beslissen wanneer en onder welke omstandigheden een patiënt weer naar huis kan." Sade Faneyte ziet nog een andere interessante ontwikkeling. "Nu houden vooral commerciële partijen zich bezig met de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie, maar dat gebeurt in de toekomst steeds meer binnen de zorg zelf. In de UMC's, maar ook in de algemene ziekenhuizen, worden eigen AI-toepassingen ontwikkeld. Als meer mensen samenwerken kan dat echt gaan vliegen. Dat is nodig, want juist AI kan een antwoord bieden op de druk in de zorg."

Artificial intelligence in de zorg

Het Nationaal ICT-Instituut in de Zorg (Nictiz) omschrijft de term AI in 2019 als 'een onderdeel van de computerwetenschappen met als doel om op basis van grote hoeveelheden data computers intelligent gedrag te laten vertonen'. Nictiz benadrukt: AI is geen doel op zich, maar een middel om processen te verbeteren. Eigenlijk draait het om het slimmer maken van software op basis van algoritmes. De techniek kan zich richten op beeldherkenning, tekstbegrip, spraakherkenning, voorspellend vermogen, assistentie (bijvoorbeeld chatbots) en mechanische hulp (robots). De algoritmes baseren zich op de gezondheidsdata die in de zorg, maar ook bij burgers zelf, in aantal exponentieel groeien. Die kan niet meer met reguliere technieken alleen worden geanalyseerd. 'AI kan de zorgverlener helpen bij het stellen van diagnoses en het opstellen van behandelplannen', aldus Nictiz.

Onderzoeker in beeld: Brigitte Haberkorn

Real world data schijnt ander licht op leven en dood

Alvleesklierkanker is een slopende ziekte en veelal dodelijk. Patiënten met uitzaaiingen kunnen chemokuren krijgen met het middel Folfirinox om het proces te remmen. Dat is de standaardbehandeling in Nederland. Het is een intensieve behandeling die vaak veel bijwerkingen heeft. Weegt dat wel op tegen de winst die een dergelijke behandeling biedt? Internist-oncoloog Brigitte Haberkorn had het vermoeden dat de uitkomsten in de gecontroleerde omgeving van klinische studies niet stroken met de werkelijkheid. Dus deed ze een zogenoemd 'real world data-onderzoek'. De resultaten worden binnenkort gepubliceerd. Ze zetten aan tot nadenken over kwaliteit van leven en het taboe op de dood.

Brigitte Haberkorn werkt bijna tien jaar in het Maasstad Ziekenhuis, als internist-oncoloog, gespecialiseerd in gastro-intestinale zorg en als medisch manager Interne Geneeskunde en Oncologie. In de dagelijkse praktijk zag ze dat resultaten van behandeling met Folfirinox – bijvoorbeeld als het gaat om overleving – minder positief zijn dan wat uit studies naar voren komt.

Bijwerkingen

"Veel patiënten beginnen heel gemotiveerd aan de behandeling. Maar gaandeweg stellen ze de vraag of de investering wel opweegt tegen de uitkomsten. Want de bijwerkingen liegen er niet om", zegt Haberkorn. "Het gaat dan om hele intensieve vermoeidheid, maagdarmklachten, diarree, smaakverlies, verminderde eetlust of polyneuropathie." Als het gaat om bijwerkingen heeft de internist-oncoloog soms moeite met het begrip 'manageable toxicity', zo legt ze uit. "De toxiciteit is verdeeld in graden. Graad 1 noemen we beheersbaar, maar die bijwerkingen zijn al heel heftig. Onregelmatige waterdunne ontlasting valt daar bijvoorbeeld onder. Dat kan voldoende zijn om je aan huis gekluisterd te houden."

> "SOMS IS HET GOED OM NIKS TE DOEN, MAAR DAT VINDEN DOKTERS OOK HEEL MOEILIJK. WIJ ZIJN NIET OPGELEID OM NIKS TE DOEN."

Uitgezaaide alvleesklierkanker en behandeling met Folfirinox

Folfirinox, een combinatie van meerdere soorten cytostatica, is de standaardbehandeling bij alvleesklierkanker met uitzaaiingen. Het doel is om klachten te verminderen en de ziekte te remmen. Behandeling met Folfirinox bestaat uit maximaal twaalf kuren, vertelt Brigitte Haberkorn. Na vier, acht en twaalf kuren wordt met een CT-scan bekeken of de behandeling het gewenste effect heeft. De toediening van Folfirinox duurt 48 uur per keer. Patiënten krijgen een infuus in de bovenarm en vervolgens de chemotherapie mee naar huis. Na elf dagen start een volgende kuur.

Kwaliteit van sterven

In de praktijk en in haar studie ziet Brigitte Haberkorn dat

Brigitte Haberkorn

heel veel patiënten hun therapie voortijdig afbreken. "Doordat het retrospectief dossieronderzoek betreft, kunnen we niet zo goed meer terughalen waarom iemand is gestopt", zo legt ze uit. Ze wil haar studie nu verrijken door de overlevingscijfers van patiënten die niet zijn begonnen met de behandeling ook mee te nemen. Een kleine retrospectieve studie heeft veel beperking en daarom laat ze nog een statisticus van het Maasstad Ziekenhuis meekijken, maar Haberkorn hoopt de resultaten van haar onderzoek zo snel mogelijk te publiceren. Ze hoopt dat die de gesprekken in de spreekkamer gaan ondersteunen – zowel voor dokters als voor patiënten en familie. "Staan we wel voldoende stil bij de kwaliteit van sterven? Patiënten kunnen nog best een goede tijd hebben, maar misschien wat korter. We leven naar mijn idee teveel in een maakbaarheidswereld. Iets wat niet kan, vinden we heel moeilijk te accepteren. Vaak dringt familie er op aan om met de behandeling tot het gaatje te gaan, en dan voelt een patiënt zich schuldig als hij of zij dat niet wil. Het gesprek zou meer moeten gaan over wat longarts Sander de Hosson zo mooi noemt: 'leven toevoegen aan de dagen', in plaats van andersom. Soms is het goed om niks te doen, maar dat vinden dokters ook heel moeilijk. Wij zijn niet opgeleid om niks te doen."

Real world data versus klinische studies

De pancreasstudie die Brigitte Haberkorn en haar collega's deden is een retrospectief onderzoek naar overleving en kwaliteit van leven bij het medicijn Folfirinox. In drie ziekenhuizen die patiënten met uitgezaaide alvleesklierkanker behandelen (het Amphia Ziekenhuis in Breda, het Catharina Ziekenhuis in Eindhoven en het Maasstad Ziekenhuis in Rotterdam) is dossieronderzoek gedaan in dossiers van patiënten die dit type chemotherapie hebben gekregen. Die gegevens gaan over een tijdspanne van vijf tot zeven jaar, zo legt Haberkorn uit. In totaal zijn ongeveer negentig patiëntendossiers bekeken. Het voordeel van zo'n 'real world data onderzoek' is dat de gehele populatie die in de spreekkamer komt wordt meegenomen, dus ook patiënten met co-morbiditeit. Aan een klinische studie doet een beperkte groep patiënten mee, onder specifieke omstandigheden. Het zijn meestal fitte, gemotiveerde patiënten. De meeste patiënten die in deze pancreasstudie zijn bekeken zouden overigens wel onder de inclusiecriteria van de bestaande klinische studies zijn gevallen, zo toont Haberkorn aan.

De wet van Lasagna

In mijn mailbox van 11 april j.l.: "Graag praten we een keer met jullie over het aanbod van patiënten. Sinds november zijn jullie open voor inclusies, maar we merken dat het lastig is om geschikte patiënten te includeren. Het leek ons een goed idee een keer een Teams meeting te plannen om te kijken hoe dit verbeterd kan worden. Mijn twee promotoren zijn dan ook aanwezig. Met vriendelijke groet, promovenda."

Louis Lasagna, vader van de moderne farmacologie, werd ook bekend door het beschrijven van een bekend fenomeen bij klinische studies. Op de dag dat een studie start, neemt het aantal patiënten dat in aanmerking komt voor inclusie met 90% af. Als de studie uiteindelijk stopt, zijn er weer patiënten. Hij bedoelde hiermee dat de inschatting van het aantal patiënten dat voor een studie in aanmerking komt, vaak te rooskleurig is. In de praktijk ongeveer 1/10 tot 1/3 van de schatting. Deze observatie in 1979 is bekend als de wet van Lasagna.

Sindsdien is weinig veranderd. Tien procent van de centra in multicenter klinische trials includeert geen enkele patiënt. Twintig procent van de trials wordt voortijdig gestaakt i.v.m. te weinig inclusie. Tachtig % van de RCT's haalt het beoogde aantal deelnemers niet. Je zou verwachten dat onderzoekers op voorhand een tactiek zouden verzinnen om het werven van patiënten te verbeteren, maar dit gebeurt nog te weinig. Dé oplossing bestaat niet, maar er zijn wel enkele uitdagingen en mogelijke oplossingen die gelden voor vrijwel elke studie.

1.Vóórkomen van patiënten. Onderzoekers moeten op voorhand een goede inschatting maken van incidentie, prevalentie en de kans op inclusie in het onderzoek door gebruik te maken van "real-life" databases zoals HiX. Epidemiologische studies zijn vaak gedateerd of niet passend bij het voorgenomen onderzoek. Praat met onderzoekers die soortgelijke studies hebben gedaan.

2. Studie ontwerp en de rol van de patiënt. Als je een studie ontwerpt: verplaats je in de rol van de patiënt. Houd het simpel en pragmatisch. Maak het studieprotocol niet te strikt qua in- en exclusiecriteria. Betrek op voorhand patiënten en houd rekening met hun belastbaarheid. Maak eventueel gebruik van een opt-out procedure. Gebruik slimme trial designs. Patiënten willen liever geen placebo behandeling. Overweeg 1:2 of 1:3 randomisatie, een master protocol, cross-over design, registratiegebaseerd onderzoek, deferred consent procedure.

3. Funding. De 24/7 beschikbaarheid van onderzoekers maakt soms een groot verschil. Dat moet gecompenseerd worden. Er moet vergoeding zijn voor patiëntvertegenwoordigers, kosten die patiënten maken, monitoring en apotheekkosten. Beloon enthousiaste recruiters.

4. Single-center versus multi-center. Betrek liefst meerdere centra bij het onderzoek. Hoewel de studie logistiek uitdagender wordt als meer sites meedoen, versnelt dit de inclusie en de externe validiteit neemt toe. Betrek en enthousiasmeer mede-centra in het ontwerp en de uitvoering van het protocol.

5. Onderzoekers. Betrek naast jonge enthousiaste mensen ook ervaren onderzoekers en key opinion leaders en kijk hoeveel tijd zij kunnen vrijmaken.

6. Andere expertise. Betrek het wetenschapsbureau en een clinical trial center.

Tot slot, ZonMw heeft een publicatie "Succesvol includeren". Deze bevat een checklist met nog andere valkuilen en oplossingen.

De rol van een physician assistant in wetenschappelijk onderzoek

Een physician assistant (PA) kan een belangrijke rol spelen in wetenschappelijk onderzoek. Als er iemand is die gemotiveerd is om dat in de praktijk te brengen, is het wel Luuk Loermans, PA op de longafdeling van het Maasstad Ziekenhuis. Zijn keuze voor dit vak is met name vanwege de inbreng die vanuit deze functie mogelijk is in onderzoek: ondersteunend of zelf initiërend.

Luuk Loermans

Als beginnend fysiotherapeut was hij werkzaam op de longafdeling van het Maasstad Ziekenhuis. "Dat werd toevallig mijn vaste afdeling" vertelt Luuk. "Ik bleek veel affiniteit te hebben met deze bijzondere patiëntenpopulatie, waar je als fysiotherapeut veel voor kunt betekenen. Daarbij nam ik ook deel aan patiëntenbesprekingen tussen artsen, (co)assistenten en arts-assistenten. Deze worden heel erg gevoerd vanuit een onderzoekende houding en dat inspireerde me enorm. Daardoor wilde ik zelf ook verdere verdieping. Mede in overleg met de longarts heb ik daarop besloten om geen master buiten de zorg te volgen, maar me op te geven voor de opleiding tot physician assistant."

Werkzaamheden PA

Volgens de beroepsbeschrijving lopen de werkzaamheden van een physician assistant uiteen van eenvoudige basiszorg tot medisch-specialistische zorg, inclusief het uitvoeren van een aantal voorbehouden handelingen en het indiceren en voorschrijven van medicatie. Ook het initiëren, uitvoeren en publiceren van medisch-wetenschappelijk onderzoek, medische richtlijnontwikkeling en innoveren in de zorg behoren tot het werkveld van de PA. "Juist die combinatie spreekt mij zo ontzettend aan", aldus een enthousiaste Luuk.

"WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK IS VOORUITKIJKEN NAAR WAT JE KUNT VERBETEREN"

Goede patiëntenvoorlichting

De opleiding heeft hij deze winter afgerond. Zijn master thesis betrof een retrospectief onderzoek naar de inzet van het ERAS-protocol (zie kader). Wat zijn de uitkomsten in opnamedagen en postoperatieve complicaties bij longkankeroperaties in het Maasstad Ziekenhuis ten opzichte van de literatuur en een controlegroep die geen volledig ERAS-programma heeft gevolgd? "Daaruit kwam naar voren dat er een trend was in de afname van het aantal opnamedagen, echter deze was niet significant. De andere uitkomsten kwamen overeen met de ERAS-standaarden, waarmee is aangetoond dat de afdeling wat betreft het verminderen van ligduur en het verlagen van het risico op postoperatieve morbiditeit al werkt op het hoogste niveau, dus volgens de gouden standaard. Aanpassingen in het protocol waren dan ook nauwelijks nodig." Zijn overtuiging: "Het feit dat we patiënten vooraf goed voorlichten met een duidelijke patiëntenfolder, zodat ze weten wat ze zelf voorafgaand aan de operatie kunnen doen en wat ze tijdens en na de operatie kunnen verwachten, is daarbij van belang."

ERAS: enchanced recovery after surgery

In het Enhanced Recovery After Surgery (ERAS) programma werken patiënt en behandelteam voor, tijdens en na de operatie toe naar een sneller en beter herstel door de patiënt actief te betrekken bij diens behandeling. Met als doel vermindering van de ligduur en het verlagen van het risico op postoperatieve morbiditeit. Goede voorlichting, in betere conditie de operatie ingaan en na de operatie sneller mobiliseren zijn daarbij essentieel.

Hoe zie jij je rol als PA in wetenschappelijk onderzoek? Luuk: "Vooral proberen om patiënten te includeren in nieuwe en lopende studies. Als PA zien we nieuwe patiënten vaak als eerste op de afdeling. Daaronder zijn uiteraard ook geschikte kandidaten voor bepaalde onderzoeken. Na overleg met de specialist kan ik dat met de patiënt bespreken: 'wilt u eventueel deelnemen aan wetenschappelijk onderzoek?' Met daarbij een uitgebreide toelichting wat dat inhoudt. Stemt de patiënt in, dan meld ik dat aan de researchverpleegkundige, die het verder oppakt. Dat is ook de verdeling van taken tussen de researchverpleegkundige en de PA. Een PA voert op de polikliniek en op de afdeling oriënterende gesprekken over deelname aan onderzoek, en na een positieve reactie van de patiënt verzorgt de researchverpleegkundige de verdere werkzaamheden."

Heb je al ideeën voor eigen wetenschappelijk onderzoek? Lachend: "Mijn hoofdtaak is patiëntenzorg, en daarin zal ik altijd aandacht hebben voor kwaliteitsverbetering. Meewerken aan onderzoek hoort daar onlosmakelijk bij. Want je moet kansen grijpen om zaken te verbeteren, maar dan moet je ook onderzoeken of de verbeteringen daadwerkelijk tot stand zijn gekomen. Dat hoeft niet altijd heel groot te zijn. Het kan ook gaan om kleinere studies, bijvoorbeeld kijken naar het effect van de apps die patiënten mee naar huis krijgen. Of wat doet een kleine aanpassing op de afdeling als je dat bekijkt over een heel jaar? Het is heel motiverend dat de longartsen daarin stimuleren; in overleggen wordt regelmatig de vraag gesteld; 'wie ziet kans om dit te onderzoeken?' Daarbij biedt het Maasstad Ziekenhuis goede ondersteuning. Dat is heel prettig, want onderzoek vergt veel tijd naast je dagelijkse werkzaamheden." Luuk besluit: "Wetenschappelijk onderzoek is vooruitkijken. Niet voortborduren op bestaande zorg, maar vooral kijken of je die verder kunt verbeteren."

Bloedtest zou dubbelblinde provocatie kunnen vervangen bij koemelkallergie

Steeds vaker vermoeden ouders en artsen een allergie voor koemelk: het aantal steeg naar 17 procent van de Nederlandse populatie. Om in het geval van een koemelkallergie koemelkvrije dieetvoeding vergoed te krijgen door de verzekering, is in veel gevallen een dubbelblinde voedselprovocatie nodig om de diagnose te stellen. Een dubbelblinde voedselprovocatie is duur, kost veel tijd én arbeid: twee hele ochtenden. Daar komt nog bij dat de uitkomst niet altijd duidelijk is, zegt kinderarts Desiree Bezemer. Ondertussen groeien de wachtlijsten en moeten ouders en kind vaak maanden wachten op deze test.

Vanuit de behoefte aan eenvoudige, snelle en goedkope testcapaciteit doet het Maasstad Ziekenhuis mee aan de BAT koemelk studie, waarbij wordt gekeken of de huidige provocatietest op koemelkallergie kan worden vervangen door een relatief eenvoudige bloedtest: de Basophil Activation Test (BAT). Bezemer: "Met dit bloedonderzoek zou je mogelijk kunnen bepalen of een kind allergisch is en kun je zodoende de dagopnames voor de voedselprovocatietest vermijden. Of dat echt zo is, moet bij veel kinderen worden getest, om het te valideren. Het doel is een besparing in opnamedagen, maar ook in de duur waarop koemelk wordt vermeden. Je wilt eigenlijk zo snel mogelijk weer koemelk geven wanneer dat mogelijk is."

De ontwikkelingen op het allergologische vlak volgen elkaar snel op, legt kinderallergoloog Kelly van de Vorst uit. "De inzichten zijn de laatste jaren veranderd. Daar waar jonge kinderen vroeger de bekende allergenen (zoals pinda en noten) pas na enkele jaren mochten gaan introduceren, is de laatste jaren gebleken dat deze allergenen juist vroeg (op een leeftijd van 4 tot 8 maanden) moeten worden aangeboden om zodoende de grootste kans op tolerantie te hebben en zo te voorkomen dat er een allergie ontstaat. Bovendien wil je, zodra er toch een allergie is, het moment vinden waarop een kind de allergie eventueel ontgroeid is zodat een allergeen niet langer wordt vermeden dan nodig." Bezemer: "Dat maakt dit een leuk veld om in te werken, er staat niet veel vast en er is veel te ontdekken."

Toch duurt het nog even voor de eventuele bevindingen in de praktijk gebracht zullen worden: de looptijd van de studie is 5 jaar en daarna moeten de uitkomsten nog verwerkt worden. Medisch wetenschappelijk onderzoek waar kinderen bij betrokken zijn, is gebonden aan vele wettelijke eisen en waarborgen, legt Bezemer uit. Zij is formeel hoofdonderzoeker en aanspreekpunt. "Maar we doen het als team, dus Anita helpt om ervoor te zorgen dat alles administratief geregeld is." Anita Boorsma-Koevoets is Research Nurse en verwerkt een groot deel van de data en documenten. "Helaas hebben we nog geen geschikte deelnemers gevonden om mee te werken aan de studie. Wel staan er twee op de lijst die over twee jaar terugkomen."

"DAT MAAKT DIT EEN LEUK VELD OM IN TE WERKEN, ER STAAT NIET VEEL VAST EN ER IS VEEL TE ONTDEKKEN."

Bezemer: "In veel gevallen kunnen we al van tevoren uitsluiten dat het koemelkallergie is, of is het juist overduidelijk, omdat je een baby bent en nog nooit iets anders hebt gekregen dan koemelk." In beide gevallen wordt geen provocatietest gedaan. "Het idee van deze studie is dat je niets extra's doet dan wat je normaal aan

Desiree Bezemer, Kelly van de Vorst, Anita Boorsma-Koevoets

behandelingen doet, behalve iets meer bloed afnemen", legt Van de Vorst uit. "Ik ga geen provocatie doen, puur voor de wetenschap. Maar mensen komen altijd terug voor vervolgonderzoek en dan zijn ze vaak wel een geschikte kandidaat voor deze test."

"HET MAASSTADZIEKENHUIS HEEFT DE EXPERTISE IN HUIS OM IN TE KUNNEN SCHATTEN OF IETS ZEKER WEL OF GEEN KOEMELKALLERGIE IS."

Het Maasstadziekenhuis heeft de expertise in huis om in te kunnen schatten of iets zeker wel of geen koemelkallergie is, zegt Bezemer. "Kelly is ervaren en een van de weinige kinderallergologen in Nederland. Dus wij doen al minder dubbelblinde provocatietesten." Dat is voor kinderartsen, CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) en huisartsen in de rest van Nederland lastiger. "Zij worden overlopen met ouders die vermoeden dat hun kinderen een koemelkallergie heeft. Dat kan al bij darmkrampen of overmatig huilen."
Dus ondanks de lange looptijd van het onderzoek is het de investering meer dan waard, benadrukt Bezemer. "Als we dit straks kunnen implementeren scheelt dit zoveel belasting voor het kind, de ouders, het ziekenhuis en de financiën dat het absoluut de moeite is." Een jaar nadat het onderzoek is afgerond zullen de eerste uitkomsten gepubliceerd worden, schat Boorsma-Koevoets in.

De BAT-studie is een Nederlandse studie, opgezet vanuit het Rijnstate Ziekenhuis en het ErasmusMC met 17 deelnemende centra. Bezemer: "De deelnemende ziekenhuizen hebben periodiek online contact om de voortgang met elkaar te bespreken, informatiemateriaal en tips uit te wisselen. Dus daar bespreken we dan bijvoorbeeld dat de inclusies achterblijven. In totaal willen we 700 kinderen includeren om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de onderzoeksvragen."

Het effect van specifieke voedingssupplementen op het ontstaan van een doorgaande zwangerschap

Robbert van Oppenraaij is gynaecoloog met specialisatie voortplantingsgeneeskunde en Esther Santegoets is research nurse bij de afdeling Gynaecologie. Beiden zijn betrokken bij onderzoek naar fertiliteitsproblemen. In een recente studie wordt het effect van specifieke voedingssupplementen op het ontstaan van een doorgaande zwangerschap onderzocht.

Robbert van Oppenraaij en Esther Santegoets

Waar gaat dit onderzoek precies over?

Van Oppenraaij: "We kijken naar de toegevoegde waarde van vitaminen en mineralen op de zaadkwaliteit van de partner en dan met name of dat een positief effect heeft om tot een zwangerschap te komen. We weten dat supplementen de zaadkwaliteit verbeteren. Dat is leuk en aardig, maar als dat niet meer kans geeft om een kind te krijgen is dat niet zo heel erg relevant."

Beter zaad geeft niet per definitie een grotere kans om zwanger te worden?

Van Oppenraaij: "Over het algemeen zou je kunnen zeggen dat een betere zaadkwaliteit een positieve invloed heeft maar of een verbetering door supplementen dat effect heeft, kun je zonder studie niet vaststellen. De wetenschap werkt niet met aannames, je moet goed testen of dat werkelijk zo is."

Hoe ziet die studie eruit?

Van Oppenraaij: "Mannen wordt gevraagd om oftewel supplementen, oftewel een placebo in te nemen. Zij weten niet wat ze krijgen. Daarna kijken we of en wanneer een zwangerschap ontstaat."
Santegoets: "Ze slikken die supplementen een half jaar, en na vijftien maanden doen we een follow-up in de vorm van een uitgebreide vragenlijst. Verder vullen de deelnemers tijdens het slikken van de supplementen iedere maand online een korte vragenlijst in."

"DE WETENSCHAP WERKT NIET MET AANNAMES, JE MOET GOED TESTEN OF IETS WERKELIJK ZO IS"

In welke fase zit de studie nu?

Van Oppenraaij: "Het is een landelijke studie die bij meerdere ziekenhuizen en klinieken loopt, bij ons vanaf juli. We zijn nu bezig met de inclusie van mannen. Als we daar klaar mee zijn volgen we de paren en verwerken we alle data."

Waar is in dit vakgebied nog winst te behalen?

Van Oppenraaij: "Die vraag is heel makkelijk maar het antwoord is heel erg lastig. Ieder jaar denkt de beroepsgroep vanuit de NVOG (wetenschappelijke beroepsvereniging voor gynaecologen) na over kennishiaten. Niet alleen in kennis van de voorplantingsgeneeskunde maar ook op andere pijlers. Iedereen kan zo'n hiaat indienen, waarna we stemmen op welke vragen het meest van belang zijn. Pas daarna kijken we of het mogelijk is om dat te onderzoeken. Hier in Nederland hebben we goed geregeld dat dit niet per kliniek wordt bekeken maar dat hier landelijk over wordt nagedacht. Op die manier kun je beter landelijke kennishiaten naar voren halen én ben je in staat om te zorgen dat er steun is om mee te werken aan onderzoek."
Santegoets: "Ik kan dat bevestigen. Hiervoor werkte ik in andere ziekenhuizen bij de neurologie en cardiologie en daar was dat toch minder centraal geregeld. Omdat dit goed is georganiseerd kun je controleren of het overal op dezelfde manier wordt uitgevoerd en heb je valide data."

Was de kwaliteit van het zaad zo'n kennishiaat?

Van Oppenraaij: "Er was wel bekend dat hoe slechter het zaad is, hoe moeilijker je tot een zwangerschap komt. En dat kun je schalen, van het uiterste van geen zaad, tot weinig zaad waarbij je niet spontaan zwanger kunt worden. Als het zaad in principe goed genoeg is voor een spontane zwangerschap kun je daarbinnen onderzoeken wat je nog kunt verbeteren."
Santegoets: "En het is een relatief goedkope, weinig invasieve behandeling. Dat speelt ook mee. Als je met zo'n simpel voedingssupplement het aantal zwangerschappen kunt laten stijgen is dat waanzinnig gaaf. Vrouwen moeten vaak veel meer doen."
Van Oppenraaij: "Bij NVOG studies is die kosteneffectiviteit ook wel belangrijk."

Is er in dit onderzoeksveld veel veranderd ten opzichte van 10 jaar geleden?

Van Oppenraaij: "Voor kinderwensbehandelingen staat alles al vrij lang vast. Alle grote nieuwe ontdekkingen zijn uit de jaren zeventig en negentig: IVF en ICSI. Nu is het met name verfijnen in het beleid waardoor je veranderingen in uitkomsten hebt. Zo starten we binnenkort met het LUMO-onderzoek, bij paren die starten met intra-uteriene inseminatie. Dit zijn paren waarbij het niet duidelijk is waarom het niet lukt om tot een zwangerschap te komen. Daar kijken we of het geven van progesteron in de luteale fase tot meer zwangerschappen leidt."

Hoe gaan jullie om met de verwachtingen van de patiënten?

Van Oppenraaij: "Zij weten dat als ze niet meedoen met een studie ze onze standaard zorg krijgen en dat is goede zorg. Als ze wel meedoen kan dat mogelijk van toegevoegde waarde zijn, maar dat weten we niet zeker."
Santegoets: "Het lot bepaalt of ze een mogelijke extra kans hebben om zwanger te worden. Dat is nou net onderzoek. Dus daar moeten ze wel zelf achter staan, want het wordt niet makkelijk. Ze moeten extra vragenlijsten invullen of terugkomen voor aanvullende controle. Dat kost toch energie."

Nadine Pouw: verbinder tussen wetenschappelijk onderzoek en klinische chemie

Laboratoriumexpertise is cruciaal in de zorgverlening. Het lijkt zo vanzelfsprekend en we staan er weinig bij stil, maar vrijwel elke diagnose wordt mede gesteld op grond van laboratoriumonderzoek. Daarnaast vindt er in het laboratorium veel wetenschappelijk onderzoek plaats, vaak op basis van vragen vanuit de kliniek. Voor laboratoriumspecialisten te veel om dat naast hun dagelijkse werk te doen. Sinds eind vorig jaar werkt Nadine Pouw 24 uur per week op het Klinisch Chemisch Laboratorium (KCL) als onderzoeker.

Het was Sjana Kos, opleider klinische chemie, gesteund door Medisch Manager Mark Schellings, die zich hard heeft gemaakt voor de invoering van de functie wetenschappelijk onderzoeker op het MaasstadLab KCL. Sjana licht haar initiatief toe: "Onderzoek is bij ons enorm belangrijk. We krijgen veel onderzoeksvragen vanuit het ziekenhuis en participeren ook in regionale, Santeon-brede en landelijke onderzoeken. Daarnaast is wetenschappelijk onderzoek een essentieel onderdeel van de opleiding tot laboratoriumanalist, laboratoriumspecialist en andere medisch specialisten. Het KCL ondersteunt en participeert in onderzoek in het kader van al deze opleidingen. Er lopen dus tal van onderzoeken en dan is het niet alleen fijn, maar echt noodzakelijk dat er een wetenschappelijk onderzoeker is die ondersteuning kan bieden."

Op het lijf geschreven

Het is alsof de functie speciaal voor Nadine Pouw is gecreëerd, zo naadloos sluit het bij haar aan. Als biomedisch wetenschapper is ze opgeleid als onderzoeker, gepromoveerd in het Erasmus MC en heeft ze een aantal jaren in de farnaceutische industrie gewerkt. Vervolgens werkte Nadine ruim 5 jaar als onderzoeker en trialcoördinator op het klinisch chemisch laboratorium van het Sint Franciscus Gasthuis en Vlietland. Klinische chemie heeft als vakgebied altijd al haar interesse gehad. Een passie die ze deelt met haar man, die klinisch chemicus is in het Bravis ziekenhuis. Hij wees haar op deze vacature. "Voor mij is het een win-winsituatie", stelt Nadine enthousiast. "Ik ben in hart en nieren een onderzoeker. Dat ik onderzoek in deze baan volledig kan combineren met klinische chemie, vind ik echt fantastisch."

"KCL IS NAUW BETROKKEN BIJ DE SPEERPUNTEN VAN HET ZIEKENHUIS"

Onderzoekslijnen

Nadine: "Als laboratorium zijn we heel nauw betrokken bij de speerpunten van het Maasstad Ziekenhuis. Eén ervan is allergie. De allergiediagnostiek is complex en de laatste jaren sterk in ontwikkeling met veel meer moleculaire diagnostiek. Er is veel onderzoek naar de effectiviteit van nieuwe behandelmethoden." Ze vervolgt: "Dat geldt ook voor de transgenderzorg. Het Maasstad Ziekenhuis is het eerste grote niet-academische ziekenhuis ziekenhuis dat hormoontherapie aanbiedt bij patiënten met genderdysforie. Hoe beïnvloedt de hormoontherapie die deze patiënten krijgen de laboratoriumdiagnostiek? Ook voor de reumatologie doen we op dit moment veel onderzoek,

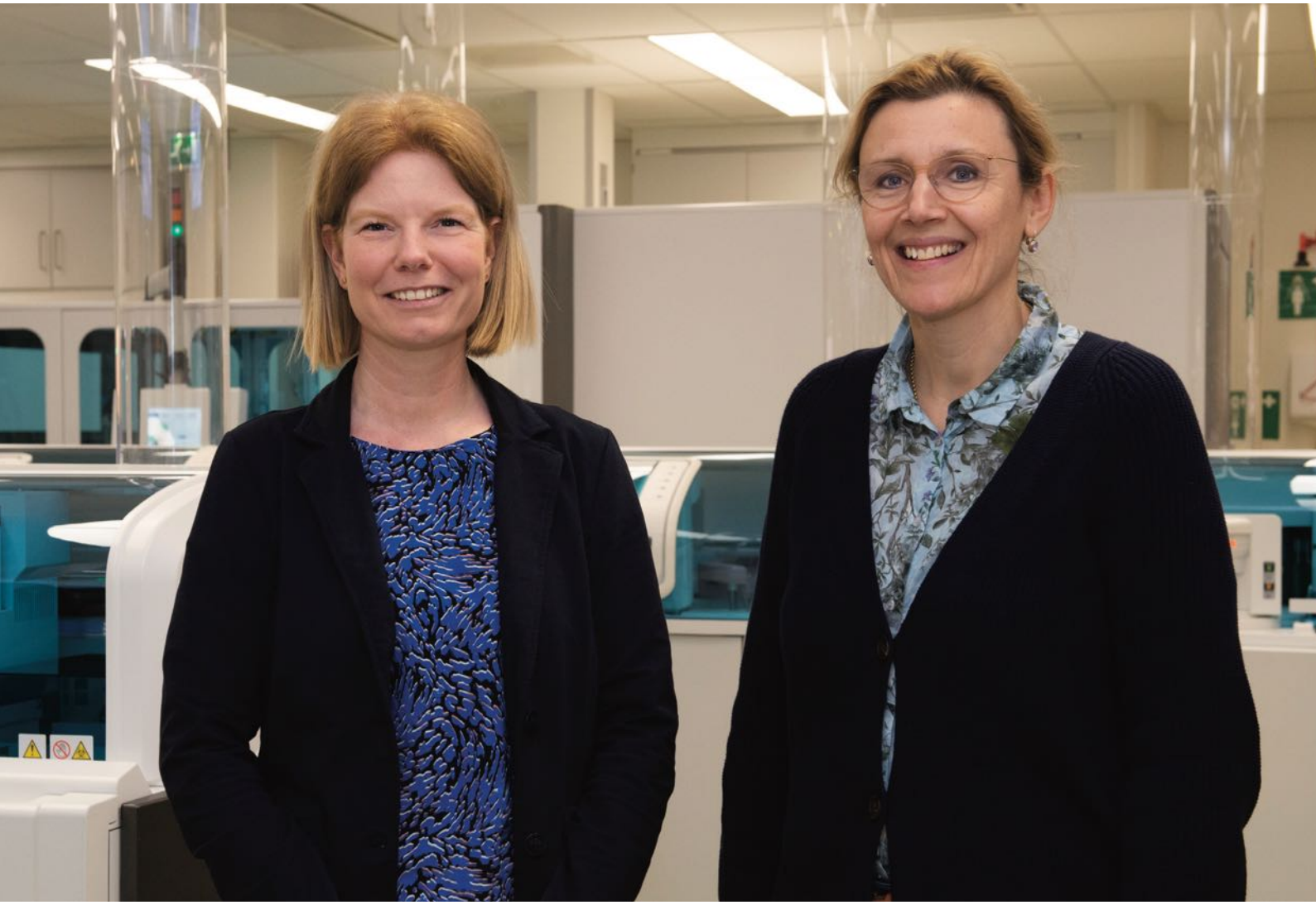

Nadine Pouw en Sjana Kos

onder andere naar genetica en nieuwe biomarkers. Tevens zijn er onderzoeken gaande op het gebied van artificial intelligence, hematologie en transfusie. Zo zijn er een aantal onderzoekslijnen uitgezet"

Stevige fundering leggen

Nadine meldt dat haar onderzoek uiteraard altijd plaatsvindt in overleg met een van de laboratoriumspecialisten. "Zij hebben contacten met de kliniek en beoordelen een onderzoeksvraag vanuit hun expertise, ik kijk er vooral als onderzoeker naar." Haar ambitie: "Ik wil heel graag een stevige fundering leggen voor onderzoek op het KCL van het Maasstad Ziekenhuis en die vervolgens verder uitbouwen, zodat we straks een aantal stabiele onderzoekslijnen hebben met regelmatig output in de vorm van wetenschappelijke publicaties. Zo kunnen we van meerwaarde zijn voor het ziekenhuis, en ook aantrekkelijk voor de opleidingen."

Nadine vervolgt: "Onderzoek is een belangrijke pijler van dit ziekenhuis en wordt dus ook veelvuldig gedaan. Daarbij is een goede samenwerking tussen de kliniek en het laboratorium essentieel: de combinatie van de blik vanuit klinische zorg met de technologische en methodologische kijk van onze kant." Sjana vult aan: "Ook voor multicenter onderzoek, bijvoorbeeld in Santeon-verband, kunnen we nu met de inzetbaarheid van Nadine een slag maken, zodat ze ons nog beter weten te vinden."

Belemmerende privacywetgeving

Onderzoek doen binnen de kaders van de AVG en andere wet- en regelgeving is nog wel een uitdaging, stelt Nadine vast en dat mag je gerust een eufemisme noemen van deze onderzoeker pur sang. "De regelgeving wordt steeds complexer en je moet aan steeds strengere eisen voldoen. Begrijpelijk, maar dat maakt het wel uitdagend om voor wetenschappelijk onderzoek daar de weg in te vinden. Met het Wetenschapsbureau kijk ik momenteel hoe we de data die we genereren in het ziekenhuis zo optimaal mogelijk kunnen gebruiken binnen de wettelijke kaders." Met nadruk: "In een ziekenhuis worden dagelijks zoveel zinvolle gegevens verzameld, dat het wel heel zonde zou zijn om die niet middels onderzoek te kunnen inzetten voor betere zorg."

Nieuwe studies

November 2022 t/m maart 2023

Studie nummer	Korte studietitel	Lokale hoofdonderzoeker
L2023034	CO2 Gradiënten en buikligging	Corstiaan den Uil
L2023029	MUREVAN	Annetje de Rooij
L2023025	MATECA	Lisanne Krens
L2023021	INCLUDE	Angelique Weel
L2023019	Flashmobstudie Reisbereidheid	Brigitte Haberkorn
L2023018	Metamizole	Lieke Mitrov-Winkelmolen
L2023015	Quality of Life after TEN.	Margriet van Baar
L2023014	AI Prostaattumor Segmentatie Pilot	Stef Levolger
L2023012	Goede diagnostiek voor dak- en thuislozen	Marleen Harkes
L2023006	WISE (Wisseltransfusies in Nederland)	Helene Stas
L2023004	CTSA	Annette Bijsmans
L2023003	ETH	Joyce Voss
L2023002	Argipressine	Corstiaan den Uil
L2023001	Postoperatieve foto na doorlichten bij DRF	Niels Schep
L2022173	VIPAR long term	Niels Schep
L2022171	Uitkomsten na PORSCH	Erwin Harst van der
L2022170	Infecties en antibioticagebruik PORSCH	Erwin Harst van der
L2022167	Leukocyte ratios to diagnose viral RTI	Navin Boeddha
L2022166	Diagnostic accuracy of routine blood	Navin Boeddha
L2022164	RTOS	Margriet van Baar
L2022163	FOCUS	Margriet van Baar
L2022160	ACCESS	Seppe Koopman
L2022158	Voorspellen Intubatie IC AI -- VIIAI	Corstiaan den Uil
L2022157	Evaluatie BORN kids	Margriet van Baar
L2022153	TECH	Sjaam Jainandunsing
L2022150	Radiuskop prothese	Niels Schep
L2022149	Prospectieve CSDH registry	Walid Moudrous
L2022148	Flashmob AcuteCare	Marinus van den Dorpel
L2022146	Medianus compressie	Jean Bart Jaquet
L2022145	OCEANIC-STROKE	Walid Moudrous
L2022143	Bleedings, thrombotic events and COVID-19	Lisanne Krens
L2022141	Interobserver Agreement EUS in SELs	Lieke Brouwer
L2022136	ILC -studie	Annemieke van der Padt - Pruijsten
L2022135	AOLD	Joep Kitzen
L2022134	TAILOR	Marc Kok
L2022133	Dose optimization by a CDSS in obese patients	Lisanne Krens
L2022132	Epidemiologie kinderen met brandwonden	Margriet van Baar
L2022131	HESA	Seppe Koopman
L2022128	Patiënteninformatie CVA	Elsbeth Thomeer
L2022127	iGAS kinderen	Xandra van den Tweel
L2022125	PRoAcT-COVID	Corstiaan den Uil
L2022123	GenAYA	Auke Huijben
L2022120	Patients Needs and preferences after burns	Margriet van Baar
L2022112	LUMO	Robbert van Oppenraaij
L2022111	T-REX	Corstiaan den Uil
L2022110	Hybrid DEB study	Valeria Paradies
L2022109	Dutch Normative Data MHQ	Niels Schep
L2022108	Veldstudie	Barbara Kuijper
L2022106	Beslismodel wervelletsel	Niels Schep
L2022103	NorShock	Corstiaan den Uil
L2022102	Masquelet procedure wrist	Niels Schep
L2022101	Snapshot study: distal radius fractures	Niels Schep
L2022100	RWD Filgotinib	Angelique Weel
L2022098	Toepassing dermale substituten	Margriet van Baar
L2022094	Olecranon studie	Niels Schep
L2022093	RECORDED	Niels Schep
L2022088	CCD en IADL	Dino Muslimovic
L2022071	VALIANCE	Seppe Koopman
L2022063	NET	Charles van Rossem
L2022044	DRUJ SLD study	Niels Schep
L2022039	PROMs ENT	Paul ten Koppel
L2021140	SEQUEL Breast	Annemieke van der Padt - Pruijsten

Geïnitieerd door	Afdeling
Maasstad geïnitieerd	Intensive Care
Ander ziekenhuis of consortium	Revalidatie
Maasstad geïnitieerd	Apotheek
Ander ziekenhuis of consortium	Reumatologie
Ander ziekenhuis of consortium	Interne geneeskunde - oncologie
Maasstad geïnitieerd	Apotheek
Maasstad geïnitieerd	Brandwonden Centrum
Maasstad geïnitieerd	Radiologie / Nucleaire Geneeskunde
Ander ziekenhuis of consortium	Geriatrie
Ander ziekenhuis of consortium	Kindergeneeskunde
Ander ziekenhuis of consortium	Interne geneeskunde - longziekten
Maasstad geïnitieerd	Interne geneeskunde - nefrologie
Maasstad geïnitieerd	Intensive Care
Maasstad geïnitieerd	Chirurgie
Maasstad geïnitieerd	Chirurgie
Ander ziekenhuis of consortium	Chirurgie
Ander ziekenhuis of consortium	Chirurgie
Maasstad geïnitieerd	Kindergeneeskunde
Maasstad geïnitieerd	Kindergeneeskunde
Maasstad geïnitieerd	Brandwonden Centrum
Maasstad geïnitieerd	Brandwonden Centrum
Ander ziekenhuis of consortium	Anesthesiologie / anesthesie
Maasstad geïnitieerd	Intensive Care
Maasstad geïnitieerd	Brandwonden Centrum
Maasstad geïnitieerd	Interne geneeskunde
Maasstad geïnitieerd	Chirurgie
Ander ziekenhuis of consortium	Neurologie
Ander ziekenhuis of consortium	Spoed Eisende Hulp
Maasstad geïnitieerd	Chirurgie - plastisch
Industrie / farmaceut	Neurologie
Ander ziekenhuis of consortium	Apotheek
Maasstad geïnitieerd	Maag-Darm-Lever
Ander ziekenhuis of consortium	Interne geneeskunde - oncologie
Ander ziekenhuis of consortium	Orthopaedie
Ander ziekenhuis of consortium	Reumatologie
Maasstad geïnitieerd	Apotheek
Ander ziekenhuis of consortium	Brandwonden Centrum
Ander ziekenhuis of consortium	Anesthesiologie / anesthesie
Maasstad geïnitieerd	Neurologie
Ander ziekenhuis of consortium	Kindergeneeskunde
Ander ziekenhuis of consortium	Intensive Care
Ander ziekenhuis of consortium	Interne geneeskunde - oncologie
Ander ziekenhuis of consortium	Brandwonden Centrum
Ander ziekenhuis of consortium	Gynaecologie - IVF
Ander ziekenhuis of consortium	Intensive Care
Ander ziekenhuis of consortium	Cardiologie
Maasstad geïnitieerd	Chirurgie
Maasstad geïnitieerd	Neurologie
Maasstad geïnitieerd	Spoed Eisende Hulp
Ander ziekenhuis of consortium	Intensive Care
Maasstad geïnitieerd	Chirurgie
Maasstad geïnitieerd	Chirurgie
Maasstad geïnitieerd	Reumatologie
Ander ziekenhuis of consortium	Brandwonden Centrum
Ander ziekenhuis of consortium	Chirurgie
Maasstad geïnitieerd	Chirurgie
Maasstad geïnitieerd	Psychologie
Ander ziekenhuis of consortium	Anesthesiologie / anesthesie
Ander ziekenhuis of consortium	Chirurgie
Maasstad geïnitieerd	Chirurgie
Maasstad geïnitieerd	Keel-Neus-Oorheelkunde
Ander ziekenhuis of consortium	Interne geneeskunde - oncologie

Publicatielijst Maasstad Ziekenhuis

november 2022 t/m maart 2023

Anesthesie

Thiel B, Godfried MB, van Emst ME, Vernooij LM, van Vliet LM, Rumke E, van Dongen RTM, Gerrits W, Koopman JSHA, Kalkman CJ. Quality of recovery after day care surgery with app-controlled remote monitoring: study protocol for a randomized controlled trial. Trials. 2023 Feb 9;24(1):102. doi: 10.1186/s13063-023-07121-6. PMID: 36759858; PMCID: PMC9909143.

Ten Doesschate SFH, Kuijper TM, Koopman SSHA, Mol S, Colen-Kroon L, Brown VV. Pain severity at emergency department discharge as a predictor for chronification of pain. Pain Rep. 2022 Dec 14;7(6):e1048. doi: 10.1097/PR9.0000000000001048. PMID: 36570739; PMCID: PMC9762928.

BWC

Van Ingen Schenau ISA, Niemeijer AS, Zuiker JK, Scholten SMHJ, Lamberts KF, Van Baar ME, Nieuwenhuis MK. Improvement of burn care by video interaction guidance. Burns. 2023 Feb 23:S0305-4179(23)00027-X. doi: 10.1016/j.burns.2023.02.005. Epub ahead of print. PMID: 36914440.

Boersma-van Dam E, van de Schoot R, Engelhard IM, Van Loey NEE. Posttraumatic stress symptoms and interpersonal processes in burn survivors and their partners. Eur J Psychotraumatol. 2022 Dec;13(2):2151097. doi: 10.1080/20008066.2022.2151097. PMID: 36867741; PMCID: PMC9731584.

Van Yperen DT, Van Lieshout EMM, Van Baar ME, Polinder S, Verhofstad MHJ, Van der Vlies CH; BURN-Pro Study Group. Burn injury characteristics, referral pattern, treatment (costs), and outcome in burn patients admitted to a hospital with or without a specialized Burn Centre (BURN-Pro). Eur J Trauma Emerg Surg. 2023 Feb 3. doi: 10.1007/s00068-023-02233-9. Epub ahead of print. PMID: 36735021.

Leclerc T, Sjöberg F, Jennes S, Martinez-Mendez JR, van der Vlies CH, Battistutta A, Lozano-Basanta JA, Moiemen N, Almeland SK. European Burns Association guidelines for the management of burn mass casualty incidents within a European response plan. Burns. 2023 Mar;49(2):275-303. doi: 10.1016/j.burns.2022.12.011. Epub 2022 Dec 26. PMID: 36702682.

Cords CI, van Baar ME, Pijpe A, Nieuwenhuis MK, Bosma E, Verhofstad MHJ, van der Vlies CH; FRAIL group; Dutch Burn Repository group. Short-term and long-term increased mortality in elderly patients with burn injury: a national longitudinal cohort study. BMC Geriatr. 2023 Jan 17;23(1):30. doi: 10.1186/s12877-022-03669-1. PMID: 36650431; PMCID: PMC9843907.

Spronk I, van Baar ME, Verheij RA, Panneman MJ, Dokter J, Polinder S, Haagsma JA. The burden of disease of fatal and non-fatal burn injuries for the full spectrum of care in the Netherlands. Arch Public Health. 2023 Jan 9;81(1):3. doi: 10.1186/s13690-022-01020-z. PMID: 36617544; PMCID: PMC9827636.

Guven G, Dijkstra A, Kuijper TM, Trommel N, van Baar ME, Topeli A, Ince C, van der Vlies CH. Comparison of laser speckle contrast imaging with laser Doppler perfusion imaging for tissue perfusion measurement. Microcirculation. 2023 Jan;30(1):e12795. doi: 10.1111/micc.12795. Epub 2022 Dec 29. PMID: 36524297; PMCID: PMC10078364.

Dikkema Y, Mouton LJ, Cleffken B, de Jong E, van Baar ME, Pijpe A, Niemeijer AS, van der Schans CP, Scholten SMJH, van der Steen-Dieperink M, Nieuwenhuis MK. Facilitators & barriers and practices of early mobilization in critically ill burn patients: A survey. Burns. 2023 Feb;49(1):42-54. doi: 10.1016/j.burns.2022.08.023. Epub 2022 Sep 6. PMID: 36202684.

Almeland SK, Depoortere E, Jennes S, Sjöberg F, Lozano Basanta JA, Zanatta S, Alexandru C, Martinez-Mendez JR, van der Vlies CH, Hughes A, Barret JP, Moiemen N, Leclerc T. Burn mass casualty incidents in Europe: A European response plan within the European Union Civil Protection Mechanism. Burns. 2022 Dec;48(8):1794-1804. doi: 10.1016/j.burns.2022.07.008. Epub 2022 Jul 22. PMID: 35987741.

van Zuijlen PPM, Korkmaz HI, Sheraton VM, Haanstra TM, Pijpe A, de Vries A, van der Vlies CH, Bosma E, de Jong E, Middelkoop E, Vermolen FJ, Sloot PMA. The Future of Burn Care From a Complexity Science Perspective. J Burn Care Res. 2022 Nov 2;43(6):1312-1321. doi: 10.1093/jbcr/irac029. PMID: 35267022; PMCID: PMC9629443.

Cardiologie

Tarantini G, Smits PC, Lhermusier T, Honton B, Rangé G, Piot C, Lemesle G, Ruiz Nodar JM, Godin M, Madera Cambero M, Motreff P, Cuisset T, Bouchez D, Poezevara Y, Cayla G. A prospective study comparing short versus standard dual antiplatelet therapy in patients with acute myocardial infarction: design and rationale of the TARGET-FIRST trial. EuroIntervention. 2023 Mar 31:EIJ-D-22-01006. doi: 10.4244/EIJ-D-22-01006. Epub ahead of print. PMID: 36999409.

Shakoor A, Emans ME, van Gent MWF, Hendrix A, Faber N, Springeling TS, de Vette LC, Manintveld OC, Denham RN, van de Meerendonk C, van der Boon RMA, Brugts JJ; Rijnmond Heart Failure Network. Regional management of worsening heart failure: rationale and design of the CHAIN-HF registry. ESC Heart Fail. 2023 Mar 25. doi: 10.1002/ehf2.14354. Epub ahead of print. PMID: 36965147.

Becker LM, Peper J, Verhappen BJLA, Swart LA, Dedic A, van Dockum WG, van der Ent M, Royaards KJ, Niezen A, Hensen JJ, van Kuijk JP, Mohamed Hoesein FAA, Leiner T, Bruning TA, Swaans MJ. Real world impact of added FFR-CT to coronary CT angiography on clinical decision-making and patient prognosis - IMPACT FFR study. Eur Radiol. 2023 Mar 15. doi: 10.1007/s00330-023-09517-z. Epub ahead of print. PMID: 36920521.

Paradies V, Smits PC. The influence of hydrostatic pressure on physiological indexes. Cardiovasc Revasc Med. 2023 Mar 1:S1553-8389(23)00079-9. doi: 10.1016/j.carrev.2023.02.023. Epub ahead of print. PMID: 36890058.

Crooijmans C, Jansen TPJ, Konst RE, Woudstra J, Appelman Y, den Ruijter HM, Onland-Moret NC, Meeder JG, de Vos AMJ, Paradies V, Woudstra P, Sjauw KD, van 't Hof A, Meuwissen M, Winkler P, Boersma E, van de Hoef TP, Maas AHEM, Dimitriu-Leen AC, van Royen N, Elias-Smale SE, Damman P; for NL-CFT. Design and rationale of the NetherLands registry of invasive Coronary vasomotor Function Testing (NL-CFT). Int J Cardiol. 2023 May 15;379:1-8. doi: 10.1016/j.ijcard.2023.02.043. Epub 2023 Feb 28. PMID: 36863419.

de Vos A, Jansen TPJ, van 't Veer M, Dimitriu-Leen A, Konst RE, Elias-Smale S, Paradies V, Rodwell L, van den Oord S, Smits P, van Royen N, Pijls N, Damman P. Microvascular Resistance Reserve to Assess Microvascular Dysfunction in ANOCA Patients. JACC Cardiovasc Interv. 2023 Feb 27;16(4):470-481. doi: 10.1016/j.jcin.2022.12.012. PMID: 36858668.

Peper J, Becker LM, Bruning TA, Budde RPJ, van Dockum WG, Frederix GWJ, Habets J, Henriques JPS, Houthuizen P, Mohamed Hoesein FAA, Planken RN, Voskuil M, Bots ML, Leiner T, Swaans MJ. Rationale and design of the iCORONARY trial: improving the cost-effectiveness of coronary artery disease diagnosis. Neth Heart J. 2023 Apr;31(4):150-156. doi: 10.1007/s12471-023-01758-3. Epub 2023 Jan 31. PMID: 36720801; PMCID: PMC10033793.

Maurina M, Paradies V, Stefanini G. The long wave of COVID-19: Persisting effects on acute coronary syndromes' incidence, management, and outcomes. Kardiol Pol. 2023;81(1):4-6. doi: 10.33963/KP.a2023.0019. Epub 2023 Jan 15. PMID: 36641647.

Paradies V, Mamas MA. Aortic valve treatment: from the first aortic valve replacement to the last decade of revolution. Heart. 2023 Mar 10;109(7):502-503. doi: 10.1136/heartjnl-2022-321933. PMID: 36598046.

Delewi R, Vogel RF, Wilschut JM, Lemmert ME, Diletti R, van Vliet R, van der Waarden NWPL, Nuis RJ, Paradies V, Alexopoulos D, Zijlstra F, Montalescot G, Angiolillo DJ, Krucoff MW, Doevendans PA, Van Mieghem NM, Smits PC, Vlachojannis GJ. Sex-stratified differences in early antithrombotic treatment response in patients presenting with ST-segment elevation myocardial infarction. Am Heart J. 2023 Apr;258:17-26. doi: 10.1016/j.ahj.2022.12.013. Epub 2022 Dec 31. PMID: 36596332.

Konigstein M, Redfors B, Zhang Z, Kotinkaduwa LN, Mintz GS, Smits PC, Serruys PW, von Birgelen C, Madhavan MV, Golomb M, Ben-Yehuda O, Mehran R, Leon MB, Stone GW. Utility of the ACC/AHA Lesion Classification to Predict Outcomes After Contemporary DES Treatment: Individual Patient Data Pooled Analysis From 7 Randomized Trials. J Am Heart Assoc. 2022 Dec 20;11(24):e025275. doi: 10.1161/JAHA.121.025275. Epub 2022 Dec 14. PMID: 36515253; PMCID: PMC9798816.

Doolub G, Tonino PAL, Kedev S, Monségu J, Paradies V, Austin D, Spanó F, Roffi M, Fröbert O, von Birgelen C, Buchanan L, Mamas MA Prof; e-ULTIMASTER investigators. Impact of Sex on Clinical Outcomes in Patients undergoing Complex Percutaneous Coronary Angioplasty (from the e-ULTIMASTER Study). Am J Cardiol.

2023 Jan 1;186:71-79. doi: 10.1016/j.amjcard.2022.10.023. Epub 2022 Nov 8. PMID: 36368145.

Crefcoeur LL, Melles MC, Bruning TA, Pereira RR, Langendonk JG. Primary carnitine deficiency is a life-long disease. JIMD Rep. 2022 Jul 27;63(6):524-528. doi: 10.1002/jmd2.12319. PMID: 36341172; PMCID: PMC9626665.

Aga YS, Kroon D, Snelder SM, Biter LU, de Groot-de Laat LE, Zijlstra F, Brugts JJ, van Dalen BM. Decreased left atrial function in obesity patients without known cardiovascular disease. Int J Cardiovasc Imaging. 2023 Mar;39(3):471-479. doi: 10.1007/s10554-022-02744-3. Epub 2022 Oct 28. PMID: 36306046; PMCID: PMC9947076.

van der Waarden NWPL, Schotting B, Royaards KJ, Vlachojannis G, Backus BE. Reliability of the HEART-score in the prehospital setting using point-of-care troponin. Eur J Emerg Med. 2022 Dec 1;29(6):450-451. doi: 10.1097/MEJ.0000000000000930. Epub 2022 Oct 25. PMID: 36300310.

Boerlage-van Dijk K, Siegers CEP, Wouters NTAE, Faes MC, Verbunt RAM, Geertman JH, van den Heuvel M, van de Meerendonk CTU, Liem SS, Henriques JP, Ottervanger JP. Specific recommendations (or lack thereof) for older patients with cardiovascular disease in the current European Society of Cardiology guidelines : From the Dutch Working Group of Geriatric Cardiology of the Netherlands Society of Cardiology (NVVC) and Special Interest Group Geriatric Cardiology of the Netherlands Society for Clinical Geriatrics (NVKG). Neth Heart J. 2022 Dec;30(12):541-545. doi: 10.1007/s12471-022-01674-y. Epub 2022 Mar 31. PMID: 35360895; PMCID: PMC9691802.

Öz TK, Cader FA, Dakhil ZA, Parapid B, Kadavath S, Bond R, Chieffo A, Gimelli A, Mihailidou AS, Ramu B, Cavarretta E, Michos ED, Kaya E, Buchanan L, Patil M, Aste M, Alasnag M, Babazade N, Burgess S, Manzo-Silberman S, Paradies V, Thamman R. International consensus statement on challenges for women in cardiovascular practice and research in the COVID-19 era. Minerva Cardiol Angiol. 2022 Dec;70(6):641-651. doi: 10.23736/S2724-5683.22.05935-X. Epub 2022 Feb 25. PMID: 35212510.

Chirurgie

d'Ailly PN, Deugd C, Schep NWL, Kuijper TM, Kok MR, Willemze A, Coert JH, de Jong PHP, Lam-Tse WK, van der Helm-van Mil AHM, Tchetverikov I, Weel-Koenders AEAM, Bisoendial RJ. Arthroscopic synovectomy versus intra-articular injection of corticosteroids for the management of refractory psoriatic or rheumatoid arthritis of the wrist: study protocol for a randomized controlled trial (ARCTIC trial). Trials. 2023 Mar 25;24(1):229. doi: 10.1186/s13063-023-07129-y. PMID: 36966310; PMCID: PMC10039772.

Henry AC, van Dongen JC, van Goor IWJM, Smits FJ, Nagelhout A, Besselink MG, Busch OR, Bonsing BA, Bosscha K, van Dam RM, Festen S, Groot Koerkamp B, van der Harst E, de Hingh IH, van der Kolk M, Liem MSL, de Meijer VE, Patijn GA, Roos D, Schreinemakers JM, Wit F, Daamen LA, van Santvoort HC, Molenaar IQ, van Eijck CHJ. Impact of complications after resection of pancreatic cancer on disease recurrence and survival, and mediation effect of adjuvant chemotherapy: nationwide, observational cohort study. BJS Open. 2023 Mar 7;7(2):zrac174. doi: 10.1093/bjsopen/zrac174. PMID: 36959099; PMCID: PMC10036251.

Boer GJ, van Engen LAH, van Dam L, van de Luijtgaarden KM, Bokkers RPH, de Vries JPM, Fioole B. Dynamic Computed Tomography Angiography as Imaging Method for Endoleak Classification after Endovascular Aneurysm Repair: A Case Series and Systematic Review of the Literature. Diagnostics (Basel). 2023 Feb 21;13(5):829. doi: 10.3390/diagnostics13050829. PMID: 36899973; PMCID: PMC10001404.

de Haan E, van Rijckevorsel VAJIM, Bod P, Roukema GR, de Jong L; Dutch Hip Fracture Registry Collaboration (DHFR). Delirium After Surgery for Proximal Femoral Fractures in the Frail Elderly Patient: Risk Factors and Clinical Outcomes. Clin Interv Aging. 2023 Feb 13;18:193-203. doi: 10.2147/CIA.S390906. PMID: 36818548; PMCID: PMC9936875.

van 't Land FR, Latifi D, Moskie M, Homs MYV, Bosscha K, Bonsing BA, Mieog SD, van der Harst E, Coene PLO, Wijsman JH, van der Schelling GP, Groot Koerkamp B, Nuyttens JJ, van Eijck CHJ; South West Pancreatic Cancer Care SWPCC consortium. Feasibility, safety, and efficacy of stereotactic body radiotherapy combined with intradermal heat-killed mycobacterium obuense (IMM-101) vaccination for non-progressive locally advanced pancreatic cancer, after induction chemotherapy with (modified)FOLFIRINOX - The LAPC-2 trial. Radiother Oncol. 2023 Feb 20;183:109541. doi: 10.1016/j.radonc.2023.109541. Epub ahead of print. PMID: 36813171.

Schouten TJ, Henry AC, Smits FJ, Besselink MG, Bonsing BA, Bosscha K, Busch OR, van Dam RM, van Eijck CH, Festen S, Groot Koerkamp B, van der Harst E, de Hingh IHJT, Kazemier G, Liem MSL, de Meijer VE, Patijn GA, Roos D, Schreinemakers JMJ, Stommel MWJ, Wit F, Daamen LA, Molenaar IQ, van Santvoort HC; Dutch Pancreatic Cancer Group. Risk Models for Developing Pancreatic Fistula after Pancreatoduodenectomy: Validation in a Nationwide Prospective Cohort. Ann Surg. 2023 Feb 20. doi: 10.1097/SLA.0000000000005824. Epub ahead of print. PMID: 36804843.

Jawahier PA, Salentijn DA, Teunissen NM, Beeres FJP, van Heijl M, Schep NWL. Outcome of functional treatment with a Lucerne Cast in patients with hand fractures: a retrospective case series. Eur J Trauma Emerg Surg. 2023 Feb 9. doi: 10.1007/s00068-023-02234-8. Epub ahead of print. PMID: 36759403.

Gigengack RK, Taha D, Martijn Kuijper T, Roukema GR, Dokter J, Koopman SSHA, Van der Vlies CH. Predicting blood loss in burn excisional surgery. Burns. 2023 May;49(3):566-572. doi: 10.1016/j.burns.2023.01.003. Epub 2023 Jan 16. PMID: 36732103.

van Loon SLM, Gensen C, Nienhuijs SW, Biter LU, Klaassen RA, van 't Hof G, Faneyte IF, Scharnhorst V, Boer AK. The Metabolic Health Index Identifies Patients That Will Benefit From Metabolic Surgery. J Surg Res. 2023 May;285:211-219. doi: 10.1016/j.jss.2022.10.044. Epub 2023 Jan 23. PMID: 36696708.

Achterberg FB, Mulder BGS, Janssen QP, Koerkamp BG, Hol L, Quispel R, Bonsing BA, Vahrmeijer AL, van Eijck CHJ, Roos D, Perk LE, van der Harst E, Coene PLO, Doukas M, Smedts FMM, Kliffen M, van Velthuysen MF, Terpstra V, Sarasqueta AF, Morreau H, Mieog JSD. Targeted next-generation sequencing has incremental value in the diagnostic work-up of patients with suspect pancreatic masses; a multi-center prospective cross sectional study. PLoS One. 2023 Jan 25;18(1):e0280939. doi: 10.1371/journal.pone.0280939. PMID: 36696439; PMCID: PMC9876380.

de Wijkerslooth EML, Boerma EG, van Rossem CC, van Rosmalen J, Baeten CIM, Beverdam FH, Bosmans JWAM, Consten ECJ, Dekker JWT, Emous M, van Geloven AAW, Gijsen AF, Heijnen LA, Jairam AP, Melles DC, van der Ploeg APT, Steenvoorde P, Toorenvliet BR, Vermaas M, Wiering B, Wijnhoven BPL, van den Boom AL; APPIC Study Group. 2 days versus 5 days of postoperative antibiotics for complex appendicitis: a pragmatic, open-label, multicentre, non-inferiority randomised trial. Lancet. 2023 Feb 4;401(10374):366-376. doi: 10.1016/S0140-6736(22)02588-0. Epub 2023 Jan 17. PMID: 36669519.

van Vliet LV, Zonnebeld N, Bouwman LH, Cuypers PW, Huisman LC, Lemson S, Schlösser FJ, de Smet AA, Toorop RJ, Snoeijs MG; Shunt Simulation Study Group. Editor's Choice - Interventions to Achieve Functionality in Newly Created Arteriovenous Fistulas in the Shunt Simulation Study Cohort. Eur J Vasc Endovasc Surg. 2023 Apr;65(4):555-562. doi: 10.1016/j.ejvs.2023.01.007. Epub 2023 Jan 14. PMID: 36646270.

Van Ditshuizen JC, De Munter L, Verhofstad MHJ, Lansink KWW, Den Hartog D, Van Lieshout EMM, De Jongh MAC; BIOS-group; Dutch Trauma Registry Southwest. Comparing health status after major trauma across different levels of trauma care. Injury. 2023 Mar;54(3):871-879. doi: 10.1016/j.injury.2023.01.005. Epub 2023 Jan 7. PMID: 36642567.

Prins JTH, Van Wijck SFM, Leeflang SA, Kleinrensink GJ, Lottenberg L, de la Santa Barajas PM, Van Huijstee PJ, Vermeulen J, Verhofstad MHJ, Zadpoor AA, Wijffels MME, Van Lieshout EMM. Biomechanical characteristics of rib fracture fixation systems. Clin Biomech (Bristol, Avon). 2023 Feb;102:105870. doi: 10.1016/j.clinbiomech.2023.105870. Epub 2023 Jan 4. PMID: 36623327.

Kleiss SF, van Mierlo-van den Broek PAH, Vos CG, Fioole B, Bloemsma GC, de Vries-Werson DAB, Bokkers RPH, de Vries JPM. Outcomes and Patency of Endovascular Infrapopliteal Reinterventions in Patients With Chronic Limb-Threatening Ischemia. J Endovasc Ther. 2023 Jan 7:15266028221147457. doi: 10.1177/15266028221147457. Epub ahead of print. PMID: 36609175.

van Dongen JC, Versteijne E, Bonsing BA, Mieog JSD, de Hingh IHJT, Festen S, Patijn GA, van Dam R, van der Harst E, Wijsman JH, Bosscha K, van der Kolk M, de Meijer VE, Liem MSL, Busch OR, Besselink MGH, van Tienhoven G, Groot Koerkamp B, van Eijck CHJ, Suker M; Dutch Pancreatic Cancer Group. The yield of staging laparoscopy for resectable and borderline resectable pancreatic cancer in the PREOPANC randomized controlled trial. Eur J Surg Oncol. 2023 Apr;49(4):811-817. doi: 10.1016/j.ejso.2022.12.011. Epub 2022 Dec 26. PMID: 36585300.

Fang Y, Outmani L, de Joode AAE, Kimenai HJAN, Roodnat JI, 't Hart JWH, Biter UL, Klaassen RA, de Bruin RWF, IJzermans JNM, Pol RA, Minnee RC. Bariatric surgery before and after kidney transplant: a propensity score-matched analysis. Surg Obes Relat Dis. 2022 Nov 21:S1550-7289(22)00770-5. doi: 10.1016/j.soard.2022.11.010. Epub ahead of print. PMID: 36572583.

de Bakker JK, Suurmeijer JA, Toennaer JGJ, Bonsing BA, Busch OR, van Eijck CH, de Hingh IH, de Meijer VE, Molenaar IQ, van Santvoort HC, Stommel MW, Festen S, van der Harst E, Patijn G, Lips DJ, Den Dulk M, Bosscha K, Besselink MG,

Kazemier G; Dutch Pancreatic Cancer Group. Surgical Outcome After Pancreatoduodenectomy for Duodenal Adenocarcinoma Compared with Other Periampullary Cancers: A Nationwide Audit Study. Ann Surg Oncol. 2023 Apr;30(4):2448-2455. doi: 10.1245/s10434-022-12701-y. Epub 2022 Dec 19. PMID: 36536196; PMCID: PMC10027630.

Tedjawirja VN, Bulder RMA, Lindeman JHN, Hamming JF, van Dieren S, Balm R, Koelemay MJW; Study Group Collaborators. Identifying Women at High Risk of 90 Day Death after Elective Open Abdominal Aortic Aneurysm Repair: A Multicentre Case Control Study. EJVES Vasc Forum. 2022 Nov 9;57:17-27. doi: 10.1016/j.ejvsvf.2022.10.005. PMID: 36466964; PMCID: PMC9712556.

van Rijckevorsel VAJIM, de Jong L, Verhofstad MHJ, Roukema GR; Dutch Hip Fracture Registry Collaboration. Influence of time to surgery on clinical outcomes in elderly hip fracture patients : an assessment of surgical postponement due to non-medical reasons. Bone Joint J. 2022 Dec;104-B(12):1369-1378. doi: 10.1302/0301-620X.104B12.BJJ-2022-0172.R2. PMID: 36453044; PMCID: PMC9680196.

Penning D, Sanders FRK, van Dieren S, Roukema GR, Vermeulen J, Winkelhagen J, Goslings JC, Schepers T; RODEO collaborator group. Cost-effectiveness of on-demand removal of syndesmotic screws. Eur J Trauma Emerg Surg. 2022 Nov 14. doi: 10.1007/s00068-022-02158-9. Epub ahead of print. PMID: 36372813.

Bekken JA, Vroegindeweij D, Vos JA, de Vries JPM, Lardenoije JWHP, Petri BJ, Pierie MEN, van Weel V, Teijink JAW, Fioole B. Editor's Choice - Two Year Results of the Randomised DISCOVER Trial Comparing Covered Versus Bare Metal Stents in the Common Iliac Artery. Eur J Vasc Endovasc Surg. 2023 Mar;65(3):359-368. doi: 10.1016/j.ejvs.2022.11.008. Epub 2022 Nov 3. PMID: 36336284.

Snelder SM, Aga Y, de Groot-de Laat LE, Biter LU, Cabezas MC, Pouw N, Birnie E, Boxma-de Klerk B, Klaassen RA, Zijlstra F, van Dalen BM. Normalization of Cardiac Function After Bariatric Surgery Is Related to Autonomic Function and Vitamin D. Obes Surg. 2023 Jan;33(1):47-56. doi: 10.1007/s11695-022-06336-x. Epub 2022 Nov 5. PMID: 36334252; PMCID: PMC9834145.

Paul L, van der Heiden C, van Hoeken D, Deen M, Vlijm A, Klaassen R, Biter LU, Hoek HW. Three- and five-year follow-up results of a randomized controlled trial on the effects of cognitive behavioral therapy before bariatric surgery. Int J Eat Disord. 2022 Dec;55(12):1824-1837. doi: 10.1002/eat.23825. Epub 2022 Oct 21. PMID: 36268671; PMCID: PMC10092022.

Hermus M, van der Wilk BJ, Chang RTH, Collee G, Noordman BJ, Coene PLO, Dekker JWT, Hartgrink HH, Heisterkamp J, Nieuwenhuijzen GAP, Rosman C, Timmermans L, Wijnhoven BPL, van der Zijden CJ, Busschbach JJ, van Lanschot JJB, Lagarde SM, Kranenburg LW. Patient preferences for active surveillance vs standard surgery after neoadjuvant chemoradiotherapy in oesophageal cancer treatment: The NOSANO-study. Int J Cancer. 2023 Mar 15;152(6):1183-1190. doi: 10.1002/ijc.34327. Epub 2022 Oct 27. PMID: 36250325; PMCID: PMC10092042.

Rakké YS, Campos Carrascosa L, van Beek AA, de Ruiter V, van Gemerden RS, Doukas M, Doornebosch PG, Vermaas M, Ter Borg S, van der Harst E, Coene PPLO, Kliffen M, Grünhagen DJ, Verhoef C, IJzermans JNM, Kwekkeboom J, Sprengers D. GITR Ligation Improves Anti-PD1-Mediated Restoration of Human MMR-Proficient Colorectal Carcinoma Tumor-Derived T Cells. Cell Mol Gastroenterol Hepatol. 2023;15(1):77-97. doi: 10.1016/j.jcmgh.2022.09.007. Epub 2022 Sep 23. PMID: 36155259; PMCID: PMC9672455.

van den Berg TAJ, Benjamens S, Bakker SJL, Chapman JR, Geissler EK, Pol RA. The Destiny of Articles When Pairing „Traditional"- With Open Access Sibling Journals. Transplantation. 2023 Feb 1;107(2):300-302. doi: 10.1097/TP.0000000000004293. Epub 2022 Sep 19. PMID: 36117255; PMCID: PMC9875835.

Geraedts ACM, van Dieren S, Mulay S, Vahl AC, Koelemay MJW, Balm R; ODYSSEUS Study Group. Cost of Follow Up After Endovascular Abdominal Aortic Aneurysm Repair in Patients With an Initial Post-Operative Computed Tomography Angiogram Without Abnormalities. Eur J Vasc Endovasc Surg. 2022 Dec;64(6):602-608. doi: 10.1016/j.ejvs.2022.08.031. Epub 2022 Sep 8. PMID: 36089184.

Simons JM, van Nijnatten TJA, van der Pol CC, van Diest PJ, Jager A, van Klaveren D, Kam BLR, Lobbes MBI, de Boer M, Verhoef C, Sars PRA, Heijmans HJ, van Haaren ERM, Vles WJ, Contant CME, Menke-Pluijmers MBE, Smit LHM, Kelder W, Boskamp M, Koppert LB, Luiten EJT, Smidt ML. Diagnostic Accuracy of Radioactive Iodine Seed Placement in the Axilla With Sentinel Lymph Node Biopsy After Neoadjuvant Chemotherapy in Node-Positive Breast Cancer. JAMA Surg. 2022 Nov 1;157(11):991-999. doi: 10.1001/jamasurg.2022.3907. PMID: 36069889; PMCID: PMC9453629.

Rastogi V, de Bruin JL, Bouwens E, Hoeks SE, Ten Raa S, van Rijn MJ, Fioole B, Schermerhorn ML, Verhagen HJM. Incidence, Prognostic Significance, and Risk Factors of Acute Kidney Injury Following Elective Infrarenal and Complex Endovascular Aneurysm Repair. Eur J Vasc Endovasc Surg. 2022 Dec;64(6):621-629. doi: 10.1016/j.ejvs.2022.08.024. Epub 2022 Aug 25. PMID: 36029944.

Prins JTH, Van Lieshout EMM, Eriksson EA, Barnes M, Blokhuis TJ, Caragounis EC, Christie DB 3rd, De Loos ER, DeVoe WB, Formijne Jonkers HA, Kiel B, Ko HJ, Marasco SF, Spanjersberg WR, Su YH, Summerhayes RG, Van Huijstee PJ, Vermeulen J, Vos DI, Verhofstad MHJ, Wijffels MME. Surgical stabilization of rib fractures versus nonoperative treatment in patients with multiple rib fractures following cardiopulmonary resuscitation: An international, retrospective matched case-control study. J Trauma Acute Care Surg. 2022 Dec 1;93(6):727-735. doi: 10.1097/TA.0000000000003769. Epub 2022 Aug 24. PMID: 36001117.

Kalff MC, Henckens SPG, Voeten DM, Heineman DJ, Hulshof MCCM, van Laarhoven HWM, Eshuis WJ, Baas PC, Bahadoer RR, Belt EJT, Brattinga B, Claassen L, Ćosović A, Crull D, Daams F, van Dalsen AD, Dekker JWT, van Det MJ, Drost M, van Duijvendijk P, van Esser S, Gaspersz MP, Görgec B, Groenendijk RPR, Hartgrink HH, van der Harst E, Haveman JW, Heisterkamp J, van Hillegersberg R, Kelder W, Kingma BF, Koemans WJ, Kouwenhoven EA, Lagarde SM, Lecot F, van der Linden PP, Luyer MDP, Nieuwenhuijzen GAP, Olthof PB, van der Peet DL, Pierie JEN, Pierik EGJMR, Plat VD, Polat F, Rosman C, Ruurda JP, van Sandick JW, Scheer R, Slootmans CAM, Sosef MN, Sosef OV, de Steur WO, Stockmann HBAC, Stoop FJ, Vugts G, Vijgen GHEJ, Weeda VB, Wiezer MJ, van Oijen MGH, van Berge Henegouwen MI, Gisbertz SS. Recurrent Disease After Esophageal Cancer Surgery: A Substudy of The Dutch Nationwide Ivory Study. Ann Surg. 2022 Nov 1;276(5):806-813. doi: 10.1097/SLA.0000000000005638. Epub 2022 Jul 26. PMID: 35880759.

Schouten TJ, Daamen LA, Dorland G, van Roessel SR, Groot VP, Besselink MG, Bonsing BA, Bosscha K, Brosens LAA, Busch OR, van Dam RM, Fariña Sarasqueta A, Festen S, Groot Koerkamp B, van der Harst E, de Hingh IHJT, Intven M, Kazemier G, de Meijer VE, Nieuwenhuijs VB, Raicu GM, Roos D, Schreinemakers JMJ, Stommel MWJ, van Velthuysen MF, Verdonk RC, Verheij J, Verkooijen HM, van Santvoort HC, Molenaar IQ; Dutch Pancreatic Cancer Group. Correction to: Nationwide Validation of the 8th American Joint Committee on Cancer TNM Staging System and Five Proposed Modifications for Resected Pancreatic Cancer. Ann Surg Oncol. 2022 Nov;29(12):7820-7821. doi: 10.1245/s10434-022-12182-z. Erratum for: Ann Surg Oncol. 2022 Sep;29(9):5988-5999. PMID: 35798899; PMCID: PMC9550723.

Bastiaenen VP, de Jonge J, Corten BJGA, de Savornin Lohman EAJ, Kraima AC, Swank HA, van Vliet JLP, van Acker GJD, van Geloven AAW, In 't Hof KH, Koens L, de Reuver PR, van Rossem CC, Slooter GD, Tanis PJ, Terpstra V, Dijkgraaf MGW, Bemelman WA; Dutch Snapshot Research Group. Oncological Safety and Potential Cost Savings of Routine vs Selective Histopathological Examination After Appendectomy: Results of the Multicenter, Prospective, Cross-Sectional FANCY Study. Ann Surg. 2023 Mar 1;277(3):e578-e584. doi: 10.1097/SLA.0000000000005228. Epub 2021 Oct 5. PMID: 35072428; PMCID: PMC9891272.

Franken MD, Vink G, van Grevenstein WMU, Verkooijen HM, Punt CJA, Koopman M, May AM; On behalf of the PLCRC Study Group. Work Ability in Patients With Stage I to IV Colon Cancer: Results of the Dutch Prospective Colorectal Cancer Cohort. Dis Colon Rectum. 2023 Jan 1;66(1):50-58. doi: 10.1097/DCR.0000000000002075. Epub 2022 Oct 21. PMID: 34753892.

Dermatologie

Boeijink N, Klompmaker ER, van der Horst MPJ, van Meurs T. Bullous pemphigoid in a lichen sclerosus lesion. Am J Obstet Gynecol. 2023 Feb;228(2):235-236. doi: 10.1016/j.ajog.2022.07.050. Epub 2022 Aug 6. PMID: 35944607.

de Wijs LEM, van Egmond S, Devillers ACA, Nijsten T, Hijnen D, Lugtenberg M. Needs and preferences of patients regarding atopic dermatitis care in the era of new therapeutic options: a qualitative study. Arch Dermatol Res. 2023 Jan;315(1):75-83. doi: 10.1007/s00403-021-02321-z. Epub 2022 Feb 2. PMID: 35112162; PMCID: PMC8809237.

Geriatrie

Pazan F, Petrovic M, Cherubini A, Cruz-Jentoft AJ, Denkinger M, van der Cammen TJM, Stevenson JM, Ibrahim K, Rajkumar C, Bakken MS, Crome P, Guðmundsson A, Knol W, Snijders BMG, O'Mahony D, Serra-Rexach JA, Soulis G, van Marum RJ, Ziere G, Mair A, Burkhardt H, Neumann-Podczaska A, Wieczorowska-Tobis K, Fernandes MA, Gruner H, van der Velde N, Wehling M. A Systematic Review of the Current Evidence from Randomised Controlled Trials on the Impact of Medication Optimisation or Pharmacological Interventions on Quantitative Measures of

Cognitive Function in Geriatric Patients. Drugs Aging. 2022 Nov;39(11):863-874. doi: 10.1007/s40266-022-00980-9. Epub 2022 Oct 26. PMID: 36284081; PMCID: PMC9626423.

Würdemann FS, Krijnen P, van Zwet EW, Arends AJ, Heetveld MJ, Trappenburg MC, Hegeman JH, Schipper IB; Dutch Hip Fracture Audit Group. Trends in data quality and quality indicators 5 years after implementation of the Dutch Hip Fracture Audit. Eur J Trauma Emerg Surg. 2022 Dec;48(6):4783-4796. doi: 10.1007/s00068-022-02012-y. Epub 2022 Jun 13. PMID: 35697872; PMCID: PMC9712331.

Gynaecology

Simoncini T, Panattoni A, Aktas M, Ampe J, Betschart C, Bloemendaal ALA, Buse S, Campagna G, Caretto M, Cervigni M, Consten ECJ, Davila HH, Dubuisson J, Espin-Basany E, Fabiani B, Faucheron JL, Giannini A, Gurland B, Hahnloser D, Joukhadar R, Mannella P, Mereu L, Martellucci J, Meurette G, Montt Guevara MM, Ratto C, O'Reilly BA, Reisenauer C, Russo E, Schraffordt Koops S, Siddiqi S, Sturiale A, Naldini G. Robot-assisted pelvic floor reconstructive surgery: an international Delphi study of expert users. Surg Endosc. 2023 Mar 23:1–11. doi: 10.1007/s00464-023-10001-4. Epub ahead of print. PMID: 36952046; PMCID: PMC10035464.

Intensive Care

den Uil CA, Termorshuizen F, Rietdijk WJR, Sablerolles RSG, van der Kuy HPM, Haas LEM, van der Voort PHJ, de Lange DW, Pickkers P, de Keizer NF; Dutch COVID-19 Research Consortium. Age Moderates the Effect of Obesity on Mortality Risk in Critically Ill Patients With COVID-19: A Nationwide Observational Cohort Study. Crit Care Med. 2023 Apr 1;51(4):484-491. doi: 10.1097/CCM.0000000000005788. Epub 2023 Feb 10. PMID: 36762902; PMCID: PMC10012838.

Haas LEM, Termorshuizen F, den Uil CA, de Keizer NF, de Lange DW; Dutch COVID-19 Research Consortium. Increased mortality in ICU patients ≥70 years old with COVID-19 compared to patients with other pneumonias. J Am Geriatr Soc. 2023 Feb 8. doi: 10.1111/jgs.18220. Epub ahead of print. PMID: 36751883.

Prins SA, Weller D, Labout JAM, den Uil CA. Electrical Impedance Tomography As a Bedside Diagnostic Tool for Pulmonary Embolism. Crit Care Explor. 2023 Jan 17;5(1):e0843. doi: 10.1097/CCE.0000000000000843. PMID: 36699247; PMCID: PMC9848528.

Verhees V, Koets J, Labout JAM, van der Meer NJM. Cost awareness among Dutch medical professionals in the intensive care unit. Intensive Care Med. 2023 Feb;49(2):251-253. doi: 10.1007/s00134-022-06957-x. Epub 2023 Jan 10. PMID: 36627489.

Wieringa A, Ter Horst PGJ, Wagenvoort GHJ, Dijkstra A, Abdulla A, Haringman JJ, Koch BCP. Target attainment and pharmacokinetics of cefotaxime in critically ill patients undergoing continuous kidney replacement therapy. J Antimicrob Chemother. 2022 Nov 28;77(12):3421-3426. doi: 10.1093/jac/dkac334. PMID: 36210582.

Vagliano I, Schut MC, Abu-Hanna A, Dongelmans DA, de Lange DW, Gommers D, Cremer OL, Bosman RJ, Rigter S, Wils EJ, Frenzel T, de Jong R, Peters MAA, Kamps MJA, Ramnarain D, Nowitzky R, Nooteboom FGCA, de Ruijter W, Urlings-Strop LC, Smit EGM, Mehagnoul-Schipper DJ, Dormans T, de Jager CPC, Hendriks SHA, Achterberg S, Oostdijk E, Reidinga AC, Festen-Spanjer B, Brunnekreef GB, Cornet AD, van den Tempel W, Boelens AD, Koetsier P, Lens J, Faber HJ, Karakus A, Entjes R, de Jong P, Rettig TCD, Reuland MC, Arbous S, Fleuren LM, Dam TA, Thoral PJ, Lalisang RCA, Tonutti M, de Bruin DP, Elbers PWG, de Keizer NF; Dutch COVID-19 Research Consortium, the Dutch ICU Data Sharing Against COVID-19 Collaborators. Assess and validate predictive performance of models for in-hospital mortality in COVID-19 patients: A retrospective cohort study in the Netherlands comparing the value of registry data with high-granular electronic health records. Int J Med Inform. 2022 Nov;167:104863. doi: 10.1016/j.ijmedinf.2022.104863. Epub 2022 Sep 22. PMID: 36162166; PMCID: PMC9492397.

Smit JM, Exterkate L, van Tienhoven AJ, Haaksma ME, Heldeweg MLA, Fleuren L, Thoral P, Dam TA, Heunks LMA, Gommers D, Cremer OL, Bosman RJ, Rigter S, Wils EJ, Frenzel T, Vlaar AP, Dongelmans DA, de Jong R, Peters M, Kamps MJA, Ramnarain D, Nowitzky R, Nooteboom FGCA, de Ruijter W, Urlings-Strop LC, Smit EGM, Mehagnoul-Schipper DJ, Dormans T, de Jager CPC, Hendriks SHA, Achterberg S, Oostdijk E, Reidinga AC, Festen-Spanjer B, Brunnekreef GB, Cornet AD, van den Tempel W, Boelens AD, Koetsier P, Lens J, Faber HJ, Karakus A, Entjes R, de Jong P, Rettig TCD, Arbous S, Vonk B, Machado T, Girbes ARJ, Sieswerda E, Elbers PWG, Tuinman PR. INCIDENCE, RISK FACTORS, AND OUTCOME OF SUSPECTED CENTRAL VENOUS CATHETER-RELATED INFECTIONS IN CRITICALLY ILL COVID-19 PATIENTS: A MULTICENTER RETROSPECTIVE COHORT STUDY. Shock. 2022 Nov 1;58(5):358-365. doi: 10.1097/SHK.0000000000001994. Epub 2022 Sep 8. PMID: 36155964.

Roelofsen EE, Abdulla A, Muller AE, Endeman H, Gommers D, Dijkstra A, Hunfeld NGM, de Winter BCM, Koch BCP. Dose optimization of cefotaxime as preemptive treatment in critically ill adult patients: A population pharmacokinetic study. Br J Clin Pharmacol. 2023 Feb;89(2):705-713. doi: 10.1111/bcp.15487. Epub 2022 Sep 27. PMID: 35942921; PMCID: PMC10087439.

Interne Geneeskunde

van der Horst DEM, Engels N, Hendrikx J, van den Dorpel MA, Pieterse AH, Stiggelbout AM, van Uden-Kraan CF, Bos WJW. Predicting outcomes in chronic kidney disease: needs and preferences of patients and nephrologists. BMC Nephrol. 2023 Mar 22;24(1):66. doi: 10.1186/s12882-023-03115-3. PMID: 36949427; PMCID: PMC10035227.

Leening MJG, Bouwer NI, Ikram MA, Kavousi M, Ruiter R, Boersma E, van den Bos EJ, Weevers APJD, Deckers JW, Levin MD. Risk of cancer after ST-segment-elevation myocardial infarction. Eur J Epidemiol. 2023 Mar 22. doi: 10.1007/s10654-023-00984-8. Epub ahead of print. PMID: 36947265.

Hackert MQN, van Uden-Kraan CF, Agterof MJ, van der Velden AWG, Vriens BEPJ, Janssen JJB, Geenen M, van der Padt-Pruijsten A, van de Garde EMW. Real-world palbociclib effectiveness in patients with metastatic breast cancer: Focus on neutropenia-related treatment modification strategies and clinical outcomes. Cancer Treat Res Commun. 2023 Feb 14;35:100691. doi: 10.1016/j.ctarc.2023.100691. Epub ahead of print. PMID: 36913809.

Bouwmans P, Messchendorp AL, Imhof C, Sanders JF, Hilbrands LB, Reinders MEJ, Vart P, Bemelman FJ, Abrahams AC, van den Dorpel RMA, Ten Dam MAGJ, de Vries APJ, Rispens T, Steenhuis M, Gansevoort RT, Hemmelder MH; RECOVAC Collaborators. Impact of immunosuppressive treatment and type of SARS-CoV-2 vaccine on antibody levels after three vaccinations in patients with chronic kidney disease or kidney replacement therapy. Clin Kidney J. 2022 Nov 24;16(3):528-540. doi: 10.1093/ckj/sfac249. PMID: 36865021; PMCID: PMC9972832.

Paschos S, Lize N, Eussen S, van der Padt-Pruijsten A, van den Beuken-van Everdingen M, van Laarhoven H, den Boer M, de Graeff A, van den Borne B, Ten Have H, Kennis M, Beijer S, Raijmakers NJH, van de Poll-Franse L. Are gastrointestinal problems, nutritional care, and nutritional care needs associated with quality of life in patients with advanced cancer? Results of the observational eQuiPe study. Support Care Cancer. 2023 Feb 27;31(3):189. doi: 10.1007/s00520-023-07646-1. PMID: 36847908.

Visser E, Genet SAAM, de Kock RPPA, van den Borne BEEM, Youssef-El Soud M, Belderbos HNA, Stege G, de Saegher MEA, van 't Westeinde SC, Brunsveld L, Broeren MAC, van de Kerkhof D, Deiman BALM, Eduati F, Scharnhorst V. Liquid biopsy-based decision support algorithms for diagnosis and subtyping of lung cancer. Lung Cancer. 2023 Apr;178:28-36. doi: 10.1016/j.lungcan.2023.01.014. Epub 2023 Feb 1. PMID: 36773458.

Koekenbier EL, Fohse K, van de Maat JS, Oosterheert JJ, van Nieuwkoop C, Hoogerwerf JJ, Grobusch MP, van den Bosch MAAJ, van de Wijgert JHH, Netea MG, Rosendaal FR, Bonten MJM, Werkhoven CHHV; BCG-PRIME study group. Bacillus Calmette-Guérin vaccine for prevention of COVID-19 and other respiratory tract infections in older adults with comorbidities: a randomized controlled trial. Clin Microbiol Infect. 2023 Feb 2:S1198-743X(23)00044-7. doi: 10.1016/j.cmi.2023.01.019. Epub ahead of print. PMID: 36736662; PMCID: PMC9892323.

Anne Overweel FP, Rutgers R, Budel LM, Sandberg Y. Soft tissue lesion of the oral cavity. Oral Dis. 2023 Jan 20. doi: 10.1111/odi.14513. Epub ahead of print. PMID: 36680378.

Herzig D, Schiavon M, Tripyla A, Lehmann V, Meier J, Jainandunsing S, Kuenzli C, Stauffer TP, Dalla Man C, Bally L. Unraveling, contributing factors to the severity of postprandial hypoglycemia after gastric bypass surgery. Surg Obes Relat Dis. 2022 Nov 9:S1550-7289(22)00743-2. doi: 10.1016/j.soard.2022.10.037. Epub ahead of print. PMID: 36509672.

Brakenhoff SM, Hoekstra R, Honkoop P, Roomer R, den Hollander JG, Bezemer G, de Knegt RJ, Sonneveld MJ, de Man RA. Patients treated with rituximab are poorly screened for hepatitis B infection: Data from a low-incidence country. Eur J Intern Med. 2023 Feb;108:68-73. doi: 10.1016/j.ejim.2022.11.024. Epub 2022 Nov 30. PMID: 36462966.

van Alphen AMIA, van Hof KS, Gravesteijn BY, Krijkamp EM, Bakx PAGM, Langenbach P, Busschbach JJ, Lingsma HF, Baatenburg de Jong RJ; Value Based Operation Room Triage team collaborators. Minimising population health loss in times of scarce surgical capacity: a modelling study for surgical procedures performed in nonacademic hospitals. BMC Health Serv Res. 2022 Nov 30;22(1):1456. doi: 10.1186/s12913-022-08854-x. PMID: 36451147; PMCID: PMC9713162.

Owusuaa C, van der Padt-Pruijsten A, Drooger JC, Heijns JB, Dietvorst AM, Janssens-van Vliet ECJ, Nieboer D, Aerts JGJV, van der Heide A, van der Rijt CCD. Development of a Clinical Prediction Model for 1-Year Mortality in Patients With Advanced Cancer. JAMA Netw Open. 2022 Nov 1;5(11):e2244350. doi: 10.1001/jamanetworkopen.2022.44350. PMID: 36449290; PMCID: PMC9713606.

Visser E, de Kock R, Genet S, Borne BVD, Soud MY, Belderbos H, Stege G, de Saegher M, 't Westeinde SV, Broeren M, Eduati F, Deiman B, Scharnhorst V. Up-front mutation detection in circulating tumor DNA by droplet digital PCR has added diagnostic value in lung cancer. Transl Oncol. 2023 Jan;27:101589. doi: 10.1016/j.tranon.2022.101589. Epub 2022 Nov 19. PMID: 36413862; PMCID: PMC9679361.

Jongkees MJ, Geers D, Hensley KS, Huisman W, GeurtsvanKessel CH, Bogers S, Gommers L, Papageorgiou G, Jochems SP, den Hollander JG, Schippers EF, Ammerlaan HSM, Bierman WFW, van der Valk M, Berrevoets MAH, Soetekouw R, Langebeek N, Bruns AHW, Leyten EMS, Sigaloff KCE, van Vonderen MGA, Delsing CE, Branger J, Katsikis PD, Mueller YM, de Vries RD, Rijnders BJA, Brinkman K, Rokx C, Roukens AHE. Immunogenicity of an Additional mRNA-1273 SARS-CoV-2 Vaccination in People With HIV With Hyporesponse After Primary Vaccination. J Infect Dis. 2023 Mar 1;227(5):651-662. doi: 10.1093/infdis/jiac451. PMID: 36402141; PMCID: PMC9978319.

Ankersmid JW, Siesling S, Strobbe LJA, Meulepas JM, van Riet YEA, Engels N, Prick JCM, The R, Takahashi A, Velting M, van Uden-Kraan CF, Drossaert CHC. Supporting Shared Decision-making About Surveillance After Breast Cancer With Personalized Recurrence Risk Calculations: Development of a Patient Decision Aid Using the International Patient Decision AIDS Standards Development Process in Combination With a Mixed Methods Design. JMIR Cancer. 2022 Nov 14;8(4):e38088. doi: 10.2196/38088. PMID: 36374536; PMCID: PMC9706380.

Isebia KT, Mostert B, Belderbos BPS, Buck SAJ, Helmijr JCA, Kraan J, Beaufort CM, Van MN, Oomen-de Hoop E, Sieuwerts AM, van IJcken WFJ, van den Hout-van Vroonhoven MCGN, Brouwer RWW, Oole E, Hamberg P, Haberkorn BCM, Helgason HH, de Wit R, Sleijfer S, Mathijssen RHJ, Martens JWM, Jansen MPHM, van Riet J, Lolkema MP. CABA-V7: a prospective biomarker selected trial of cabazitaxel treatment in AR-V7 positive prostate cancer patients. Eur J Cancer. 2022 Dec;177:33-44. doi: 10.1016/j.ejca.2022.09.032. Epub 2022 Oct 6. PMID: 36323051.

van der Padt-Pruijsten A, Oostergo T, Leys MBL, van der Rijt CCD, van der Heide A. Hospitalisations of patients with cancer in the last stage of life. Reason to improve advance care planning? Eur J Cancer Care (Engl). 2022 Nov;31(6):e13720. doi: 10.1111/ecc.13720. Epub 2022 Sep 29. PMID: 36172990; PMCID: PMC9788226.

Alblas H, van Kan C, van Het Westeinde SC, Emmering J, Niezen A, Al Butaihi IAM, Noordegraaf AV, van Es J. Persistent dyspnea after acute pulmonary embolism is related to perfusion defects and lower long-term quality of life. Thromb Res. 2022 Nov;219:89-94. doi: 10.1016/j.thromres.2022.09.008. Epub 2022 Sep 16. PMID: 36152460.

van der Padt-Pruijsten A, Leys MBL, Hoop EO, van der Heide A, van der Rijt CCD. The effect of a palliative care pathway on medical interventions at the end of life: a pre-post-implementation study. Support Care Cancer. 2022 Nov;30(11):9299-9306. doi: 10.1007/s00520-022-07352-4. Epub 2022 Sep 7. PMID: 36071303; PMCID: PMC9633459.

Gharbharan A, Jordans C, Zwaginga L, Papageorgiou G, van Geloven N, van Wijngaarden P, den Hollander J, Karim F, van Leeuwen-Segarceanu E, Soetekouw R, Lammers J, Postma D, Kampschreur L, Groeneveld G, Swaneveld F, van der Schoot CE, Götz H, Haagmans B, Koopmans M, Bogers S, Geurtsvankessel C, Zwaginga JJ, Rokx C, Rijnders B; CoV-Early study group. Outpatient convalescent plasma therapy for high-risk patients with early COVID-19: a randomized placebo-controlled trial. Clin Microbiol Infect. 2023 Feb;29(2):208-214. doi: 10.1016/j.cmi.2022.08.005. Epub 2022 Aug 23. PMID: 36007870; PMCID: PMC9395229.
van Leeuwen LPM, de Jong W, Doornekamp L, van Gorp ECM, Wismans PJ, Goeijenbier M. Exotic viral hepatitis: A review on epidemiology, pathogenesis, and treatment. J Hepatol. 2022 Nov;77(5):1431-1443. doi: 10.1016/j.jhep.2022.06.031. Epub 2022 Jul 9. PMID: 35817222.

van Dijk SPJ, Lončar I, van Veen-Berkx E, Edward Visser W, Peeters RP, van Noord C, Massolt ET, Castro Cabezas M, Schouten M, von Meyenfeldt EM, van Ginhoven TM. Establishing a Multicenter Network for Patients With Thyroid Nodules and Cancer: Effects on Referral Patterns. Otolaryngol Head Neck Surg. 2023 Jan;168(1):91-100. doi: 10.1177/01945998221086203. PMID: 35290130.

Stoppelenburg A, Arslan M, Owusuaa C, Gunnink N, van der Linden YM, Luelmo SAC, Meerum-Terwogt J, van der Padt-Pruijsten A, Nieboer D, van der Heide A. The prognostic value of the 12-, 6-, 3- and 1-month 'Surprise Question' in cancer patients: A prospective cohort study in three hospitals. Eur J Cancer Care (Engl). 2022 Nov;31(6):e13551. doi: 10.1111/ecc.13551. Epub 2022 Jan 26. PMID: 35083780; PMCID: PMC9788313.

Kindergeneeskunde

van Kempen EB, Bruijning-Verhagen PCJ, Borensztajn D, Vermont CL, Quaak MSW, Janson JA, Maat I, Stol K, Vlaminckx BJM, Wieringa JW, van Sorge NM, Boeddha NP, van Veen M. Increase in Invasive Group a Streptococcal Infections in Children in the Netherlands, A Survey Among 7 Hospitals in 2022. Pediatr Infect Dis J. 2023 Apr 1;42(4):e122-e124. doi: 10.1097/INF.0000000000003810. Epub 2022 Dec 29. PMID: 36728741.

Cuijpers MD, van de Sande PJH, Cords CI, Scholten-Jaegers SMHJ, van Zuijlen PPM, Baartmans MGA, Pijpe A. The effect of burns on children's growth trajectory: a nationwide cohort study. J Burn Care Res. 2023 Feb 2:irad013. doi: 10.1093/jbcr/irad013. Epub ahead of print. PMID: 36728628.

Boeddha NP, Atkins L, de Groot R, Driessen G, Hazelzet J, Zenz W, Carrol ED, Anderson ST, Martinon-Torres F, Agyeman PKA, Galassini R, Herberg J, Levin M, Schlapbach LJ, Emonts M; EUCLIDS consortium. Correction to: Group A streptococcal disease in paediatric inpatients: a European perspective. Eur J Pediatr. 2023 Feb;182(2):707. doi: 10.1007/s00431-022-04787-z. Erratum for: Eur J Pediatr. 2023 Feb;182(2):697-706. PMID: 36689004; PMCID: PMC10074527.

Boeddha NP, Atkins L, de Groot R, Driessen G, Hazelzet J, Zenz W, Carrol ED, Anderson ST, Martinon-Torres F, Agyeman PKA, Galassini R, Herberg J, Levin M, Schlapbach LJ, Emonts M; EUCLIDS consortium. Group A streptococcal disease in paediatric inpatients: a European perspective. Eur J Pediatr. 2023 Feb;182(2):697-706. doi: 10.1007/s00431-022-04718-y. Epub 2022 Nov 30. Erratum in: Eur J Pediatr. 2023 Jan 23;: PMID: 36449079; PMCID: PMC9709363.

Matthijssen AM, Dietrich A, Kleine Deters R, Meinardi Y, Del Canho R, van de Loo GHH, Buitelaar JK, van den Hoofdakker BJ, Hoekstra PJ. Clinicians' Adherence to Guidelines When Initiating Methylphenidate Treatment. J Child Adolesc Psychopharmacol. 2022 Nov;32(9):488-495. doi: 10.1089/cap.2022.0060. PMID: 36383094.

Keij FM, Kornelisse RF, Hartwig NG, van der Sluijs-Bens J, van Beek RHT, van Driel A, van Rooij LGM, van Dalen-Vink I, Driessen GJA, Kenter S, von Lindern JS, Eijkemans M, Stam-Stigter GM, Qi H, van den Berg MM, Baartmans MGA, van der Meer-Kappelle LH, Meijssen CB, Norbruis OF, Heidema J, van Rossem MC, den Butter PCP, Allegaert K, Reiss IKM, Tramper-Stranders GA. Efficacy and safety of switching from intravenous to oral antibiotics (amoxicillin-clavulanic acid) versus a full course of intravenous antibiotics in neonates with probable bacterial infection (RAIN): a multicentre, randomised, open-label, non-inferiority trial. Lancet Child Adolesc Health. 2022 Nov;6(11):799-809. doi: 10.1016/S2352-4642(22)00245-0. Epub 2022 Sep 9. PMID: 36088952.

MDL

Hallensleben ND, Stassen PMC, Schepers NJ, Besselink MG, Anten MGF, Bakker OJ, Bollen TL, da Costa DW, van Dijk SM, van Dullemen HM, Dijkgraaf MGW, van Eijck B, van Eijck CHJ, Erkelens W, Erler NS, Fockens P, van Geenen EM, van Grinsven J, Hazen WL, Hollemans RA, van Hooft JE, Jansen JM, Kubben FJGM, Kuiken SD, Poen AC, Quispel R, de Ridder RJ, Römkens TEH, Schoon EJ, Schwartz MP, Seerden TCJ, Smeets XJNM, Spanier BWM, Tan ACITL, Thijs WJ, Timmer R, Umans DS, Venneman NG, Verdonk RC, Vleggaar FP, van de Vrie W, van Wanrooij RLJ, Witteman BJ, van Santvoort HC, Bouwense SAW, Bruno MJ; Dutch Pancreatitis Study Group. Patient selection for urgent endoscopic retrograde cholangio-pancreatography by endoscopic ultrasound in predicted severe acute biliary pancreatitis (APEC-2): a multicentre prospective study. Gut. 2023 Feb 27:gutjnl-2022-328258. doi: 10.1136/gutjnl-2022-328258. Epub ahead of print. PMID: 36849226.

Timmerhuis HC, van den Berg FF, Noorda PC, van Dijk SM, van Grinsven J, Sperna Weiland CJ, Umans DS, Mohamed YA, Curvers WL, Bouwense SAW, Hadithi M, Inderson A, Issa Y, Jansen JM, de Jonge PJF, Quispel R, Schwartz MP, Stommel MWJ, Tan ACITL, Venneman NG, Besselink MG, Bruno MJ, Bollen TL, Sieswerda E, Verdonk RC, Voermans RP, van Santvoort HC; Dutch Pancreatitis Study Group. Over- and Misuse of Antibiotics and the Clinical Consequence in Necrotizing Pancreatitis: An Observational Multicenter Study. Ann Surg. 2023 Jan 3. doi: 10.1097/SLA.0000000000005790. Epub ahead of print. PMID: 36728517.

Timmerhuis HC, van Dijk SM, Hollemans RA, Sperna Weiland CJ, Umans DS, Boxhoorn L, Hallensleben NH, van der Sluijs R, Brouwer L, van Duijvendijk P, Kager L, Kuiken S, Poley JW, de Ridder R, Römkens T, Quispel R, Schwartz MP, Tan ACITL, Venneman NG, Vleggaar FP, van Wanrooij

RLJ, Witteman BJ, van Geenen E, Molenaar IQ, Bruno MJ, van Hooft JE, Besselink MG, Voermans RP, Bollen TL, Verdonk RC, van Santvoort HC; Dutch Pancreatitis Study Group. Short- and long-term outcomes of a disruption and disconnection of the pancreatic duct in necrotizing pancreatitis: a multicenter cohort study in 896 patients : Disrupted pancreatic duct in acute pancreatitis. Am J Gastroenterol. 2022 Dec 23. doi: 10.14309/ajg.0000000000002157. Epub ahead of print. PMID: 36707931.

Simsek M, Schepers F, Kaplan S, van Asseldonk D, van Boeckel P, Boekema P, Dijkstra G, Fidder H, Gisbertz I, Hoentjen F, Jharap B, Kubben F, de Leest M, Meijssen M, Petrak A, van de Poel E, Russel M, van Bodegraven AA, Mulder CJJ, de Boer N. Thioguanine is effective as maintenance therapy for inflammatory bowel disease: a prospective multicentre registry study. J Crohns Colitis. 2023 Jan 25:jjad013. doi: 10.1093/ecco-jcc/jjad013. Epub ahead of print. PMID: 36702552.

Fischer SE, de Vries ES, Tushuizen ME, de Boer YS, van der Meer AJP, de Man RA, Brouwer JT, Kuyvenhoven JP, Klemt-Kropp M, Gevers TJG, Tjwa ETTL, Kuiper EMM, Verhagen MAMT, Friederich PW, van Hoek B. Importance of complete response for outcomes of pregnancy in patients with autoimmune hepatitis. Liver Int. 2023 Apr;43(4):855-864. doi: 10.1111/liv.15511. Epub 2023 Jan 13. PMID: 36594353.

Keulen AV, Gaspersz MP, van Vugt JLA, Roos E, Olthof PB, Coelen RJS, Bruno MJ, van Driel LMJW, Voermans RP, van Eijck CHJ, van Hooft JE, van Lienden KP, de Jonge J, Polak WG, Poley JW, Pek CJ, Moelker A, Willemssen FEJA, van Gulik TM, Erdmann JI, Hol L, IJzermans JNM, Büttner S, Koerkamp BG. Success, complication, and mortality rates of initial biliary drainage in patients with unresectable perihilar cholangiocarcinoma. Surgery. 2022 Dec;172(6):1606-1613. doi: 10.1016/j.surg.2022.06.028. Epub 2022 Aug 18. PMID: 35989132.

Boxhoorn L, Verdonk RC, Besselink MG, Boermeester M, Bollen TL, Bouwense SA, Cappendijk VC, Curvers WL, Dejong CH, van Dijk SM, van Dullemen HM, van Eijck CH, van Geenen EJ, Hadithi M, Hazen WL, Honkoop P, van Hooft JE, Jacobs MA, Kievits JE, Kop MP, Kouw E, Kuiken SD, Ledeboer M, Nieuwenhuijs VB, Perk LE, Poley JW, Quispel R, de Ridder RJ, van Santvoort HC, Sperna Weiland CJ, Stommel MW, Timmerhuis HC, Witteman BJ, Umans DS, Venneman NG, Vleggaar FP, van Wanrooij RL, Bruno MJ, Fockens P, Voermans RP; Dutch Pancreatitis Study Group. Comparison of lumen-apposing metal stents versus double-pigtail plastic stents for infected necrotising pancreatitis. Gut. 2023 Jan;72(1):66-72. doi: 10.1136/gutjnl-2021-325632. Epub 2022 Jun 14. PMID: 35701094.

Medische Psychologie

Franzen S, van den Berg E, Bossenbroek W, Kranenburg J, Scheffers EA, van Hout M, van de Wiel L, Goudsmit M, van Bruchem-Visser RL, van Hemmen J, Jiskoot LC, Papma JM. Neuropsychological assessment in the multicultural memory clinic: Development and feasibility of the TULIPA battery. Clin Neuropsychol. 2023 Jan;37(1):60-80. doi: 10.1080/13854046.2022.2043447. Epub 2022 Feb 27. PMID: 35225154.

Microbiologie

Te Paske KS, Tienen CV, Dunk D, Pelt DV, Smit PW. SARS-CoV-2 transmission among health care workers, an outbreak investigation using whole-genome sequencing. PLoS One. 2023 Mar 31;18(3):e0283292. doi: 10.1371/journal.pone.0283292. PMID: 37000828; PMCID: PMC10065229.

Neurologie

Roodbol J, Korinthenberg R, Venema E, de Wit MY, Lingsma HF, Catsman-Berrevoets CE, Jacobs BC; Working Group GBS in Children in Germany; Austria and Switzerland and the Dutch Pediatric GBS Study Group. Predicting respiratory failure and outcome in pediatric Guillain-Barré syndrome. Eur J Paediatr Neurol. 2023 Mar 10;44:18-24. doi: 10.1016/j.ejpn.2023.02.007. Epub ahead of print. PMID: 36931152.

Fanciulli A, Leys F, Krbot Skorić M, Carneiro DR, Calandra-Buonaura G, Camaradou J, Chiaro G, Cortelli P, Falup-Pecurariu C, Granata R, Guaraldi P, Helbok R, Hilz MJ, Iodice V, Jordan J, Kaal ECA, Kamondi A, Pavy Le Traon A, Rocha I, Sellner J, Senard JM, Terkelsen A, Wenning GK, Moro E, Berger T, Thijs RD, Struhal W, Habek M; Collaborators of European Network of Neurological ANS laboratories. Impact of the COVID-19 pandemic on clinical autonomic practice in Europe A survey of the European Academy of Neurology (EAN) and the European Federation of Autonomic Societies (EFAS). Eur J Neurol. 2023 Mar 15. doi: 10.1111/ene.15787. Epub ahead of print. PMID: 36920252.

Nutma S, Ruijter BJ, Beishuizen A, Tromp SC, Scholten E, Horn J, van den Bergh WM, van Kranen-Mastenbroek VH, Thomeer EC, Moudrous W, Aries M, van Putten MJ, Hofmeijer J. Myoclonus in comatose patients with electrographic status epilepticus after cardiac arrest: Corresponding EEG patterns, effects of treatment and outcomes. Resuscitation. 2023 Feb 22:109745. doi: 10.1016/j.resuscitation.2023.109745. Epub ahead of print. PMID: 36822459.

Moudrous W, Visser LH, Yilmaz T, H Wieringa M, Alleman T, Rovers J, Houben MPWA, Janssen PM, J B Janssen J, L Rensma P, J F Brekelmans G. A new prediction model for giant cell arteritis in patients with new onset headache and/or visual loss. Ann Med. 2022 Dec;54(1):2770-2776. doi: 10.1080/07853890.2022.2130971. PMID: 36269009; PMCID: PMC9601541.

Ganesh A, van de Wijdeven RM, Ospel JM, Duvekot MHC, Venema E, Rozeman AD, Moudrous W, Dorresteijn KRIS, Hensen JH, van Es ACGM, van der Lugt A, Kerkhoff H, Dippel DWJ, Goyal M, Roozenbeek B; PRESTO Investigators. Evaluating the Diagnostic Performance of Prehospital Stroke Scales Across the Range of Deficit Severity: Analysis of the Prehospital Triage of Patients With Suspected Stroke Study. Stroke. 2022 Dec;53(12):3605-3615. doi: 10.1161/STROKEAHA.122.039825. Epub 2022 Oct 21. PMID: 36268720.

Habek M, Leys F, Krbot Skorić M, Reis Carneiro D, Calandra-Buonaura G, Camaradou J, Chiaro G, Cortelli P, Falup-Pecurariu C, Granata R, Guaraldi P, Helbok R, Hilz MJ, Iodice V, Jordan J, Kaal ECA, Kamondi A, Pavy Le Traon A, Rocha I, Sellner J, Senard JM, Terkelsen A, Wenning GK, Berger T, Thijs RD, Struhal W, Fanciulli A; Collaborators of the European Network of Clinical ANS laboratories. Clinical autonomic nervous system laboratories in Europe: A joint survey of the European Academy of Neurology and the European Federation of Autonomic Societies: A joint survey of the European Academy of Neurology and the European Federation of Autonomic Societies. Eur J Neurol. 2022 Dec;29(12):3633-3646. doi: 10.1111/ene.15538. Epub 2022 Sep 20. PMID: 36056590; PMCID: PMC9826284.

van Egmond EEA, van Gorp DAM, Jongen PJ, van der Klink JJL, Reneman MF, Arnoldus EPJ, Beenakker EAC, van Eijk JJJ, Frequin STFM, Gerlach OHH, Hengstman GJD, Moll JWB, Verhagen WIM, Middelkoop HAM, Visser LH, van der Hiele K. Self-reported work productivity in people with multiple sclerosis and its association with mental and physical health. Disabil Rehabil. 2022 Nov;44(23):7096-7105. doi: 10.1080/09638288.2021.1981468. Epub 2021 Oct 5. PMID: 34607481.

Pathologie

Giang J, van Doorn MBA, Diercks GFH, de Cordoba SR, van den Bosch TPP, Schreurs MWJ, Poppelaars F, Damman J. Successful pharmacological intervention at different levels of the complement system in an in vitro complement fixation model for bullous pemphigoid. Exp Dermatol. 2023 Jan 27. doi: 10.1111/exd.14755. Epub ahead of print. PMID: 36704908.

Anne Overweel FP, Rutgers R, Budel LM, Sandberg Y. Soft tissue lesion of the oral cavity. Oral Dis. 2023 Jan 20. doi: 10.1111/odi.14513. Epub ahead of print. PMID: 36680378.

Giang J, Mooyaart AL, Martens-de Kemp SR, Jaspars L, Wakkee M, Eijken E, Voogt W, Dinjens WNM, Damman J. Hedgehog pathway mutations are involved in the pathogenesis of plaque-type „trichoblastoma": A report of two cases. J Cutan Pathol. 2023 Jan 6. doi: 10.1111/cup.14389. Epub ahead of print. PMID: 36607280.

Moonen L, Derks JL, Lap LMV, Marijnissen BJCA, Hillen LM, den Bakker MA, von der Thüsen JH, van Suylen RJ, Timens W, Bintanel M, Kuteeva E, Dingemans AC, Speel EM. Development and verification of new monoclonal orthopedia homeobox (OTP) specific antibodies for pulmonary carcinoid diagnostics. Transl Lung Cancer Res. 2022 Nov;11(11):2181-2191. doi: 10.21037/tlcr-22-418. PMID: 36519022; PMCID: PMC9742615.

van der Bogt RD, van der Wilk BJ, Oudijk L, Schoon EJ, van Lijnschoten G, Corporaal S, Nieken J, Siersema PD, Bisseling TM, van der Post RS, Quispel R, van Tilburg A, Oostenbrug LE, Riedl RG, Hol L, Kliffen M, Nikkessen S, Eyck BM, van Lanschot JJB, Doukas M, Spaander MCW. Bite-on-bite biopsies for the detection of residual esophageal cancer after neoadjuvant chemoradiotherapy. Endoscopy. 2022 Dec;54(12):1131-1138. doi: 10.1055/a-1846-1025. Epub 2022 Jun 3. PMID: 35668664.

Radiologie

van der Voet JA, Schiphof D, Vroegindeweij D, Oei EH, Bierma-Zeinstra SMA, Runhaar J. Association between baseline meniscal extrusion and long-term incident knee osteoarthritis in two different cohorts. Semin Arthritis Rheum. 2023 Apr;59:152170. doi: 10.1016/j.semarthrit.2023.152170. Epub 2023 Jan 29. PMID: 36753837.

Reumatologie

d'Ailly PN, Deugd C, Schep NWL, Kuijper TM, Kok MR, Willemze A, Coert JH, de Jong PHP, Lam-Tse WK, van der Helm-van Mil AHM, Tchetverikov I, Weel-Koenders AEAM, Bisoendial RJ. Arthroscopic synovectomy versus intra-articular injection of corticosteroids for the management of refractory psoriatic or rheumatoid arthritis of the wrist: study protocol for a randomized controlled trial (ARCTIC trial). Trials. 2023 Mar 25;24(1):229. doi: 10.1186/s13063-023-07129-y. PMID: 36966310; PMCID: PMC10039772.

Benichou N, Charles P, Terrier B, Jones RB, Hiemstra T, Mouthon L, Bajema I, Berden A, Thervet E, Guillevin L, Jayne D, Karras A; French Vasculitis Study Group (FVSG) and European Vasculitis Society

(EUVAS) investigators. Proteinuria and hematuria after remission induction are associated with outcome in ANCA-associated vasculitis. Kidney Int. 2023 Mar 20:S0085-2538(23)00168-0. doi: 10.1016/j.kint.2023.02.029. Epub ahead of print. PMID: 36940799.

Koster F, Bakx PLH, Kok MR, Barreto DL, Weel-Koenders AEAM. Multimorbidity status and annual healthcare expenditures of rheumatoid arthritis patients: a Dutch hospital-centered versus population-based comparison. Rheumatol Int. 2023 Feb 10. doi: 10.1007/s00296-023-05282-w. Epub ahead of print. PMID: 36763167.

Jamal M, van Delft ETAM, den Braanker H, Kuijper TM, Hazes JMW, Lopes Barreto D, Weel AEAM. Increase in axial spondyloarthritis diagnoses after the introduction of the ASAS criteria: a systematic review. Rheumatol Int. 2023 Apr;43(4):639-649. doi: 10.1007/s00296-022-05262-6. Epub 2023 Jan 13. PMID: 36637486.

van den Hoogen LL, Bisoendial RJ. B-Cells and BAFF in Primary Antiphospholipid Syndrome, Targets for Therapy? J Clin Med. 2022 Dec 20;12(1):18. doi: 10.3390/jcm12010018. PMID: 36614819; PMCID: PMC9821657.

Heckert SL, Bergstra SA, Goekoop-Ruiterman YPM, Güler-Yüksel M, Lems WF, Matthijssen XME, van Oosterhout M, Huizinga TWJ, Allaart CF. Frequency of joint inflammation is associated with local joint damage progression in rheumatoid arthritis despite long-term targeted treatment. RMD Open. 2023 Jan;9(1):e002552. doi: 10.1136/rmdopen-2022-002552. PMID: 36609354; PMCID: PMC9827264.

Snoeck Henkemans SVJ, de Jong PHP, Luime JJ, Kok MR, Tchetverikov I, Kasiem FR, Welby S, Prickett AR, van der Helm-van Mil AHM, Vis M; Cicero. Importance of quick attainment of minimal disease activity for a positive impact on lives of patients with psoriatic arthritis. RMD Open. 2022 Dec;8(2):e002706. doi: 10.1136/rmdopen-2022-002706. PMID: 36597984; PMCID: PMC9730421.

Servaas NH, Hiddingh S, Chouri E, Wichers CGK, Affandi AJ, Ottria A, Bekker CPJ, Cossu M, Silva-Cardoso SC, van der Kroef M, Hinrichs AC, Carvalheiro T, Vazirpanah N, Beretta L, Rossato M, Bonte-Mineur F, Radstake TRDJ, Kuiper JJW, Boes M, Pandit A. Nuclear Receptor Subfamily 4A Signaling as a Key Disease Pathway of CD1c+ Dendritic Cell Dysregulation in Systemic Sclerosis. Arthritis Rheumatol. 2023 Feb;75(2):279-292. doi: 10.1002/art.42319. Epub 2022 Dec 8. PMID: 36482877.

Bhoelan S, Borjas Howard J, Tichelaar V, van Daele P, Hak L, Voskuyl A, Limper M, Goekoop R, Teng O, Vosters J, Bijl M, Zirkzee E, Schilder A, Bernelot Moens H, de Leeuw K, Meijer K. Recurrence risk of venous thromboembolism associated with systemic lupus erythematosus: A retrospective cohort study. Res Pract Thromb Haemost. 2022 Nov 14;6(8):e12839. doi: 10.1002/rth2.12839. PMID: 36397932; PMCID: PMC9663318.

Hartman L, El Alili M, Cutolo M, Opris D, Da Silva J, Szekanecz Z, Buttgereit F, Masaryk P, Bos R, Kok MR, Paolino S, Coupé V, Lems WF, Boers M; GLORIA consortium. Cost-effectiveness and cost-utility of add-on, low-dose prednisolone in patients with rheumatoid arthritis aged 65+: The pragmatic, multicenter, placebo-controlled GLORIA trial. Semin Arthritis Rheum. 2022 Dec;57:152109. doi: 10.1016/j.semarthrit.2022.152109. Epub 2022 Oct 21. PMID: 36335684.

Leung YY, Korotaeva TV, Candia L, Pedersen SJ, Molano WB, Ruderman EM, Bisoendial R, Perez-Alamino R, Olsder W, Möller B, Grazio S, Gudu T, Mody GM, Pineda C, Raffayova H, Rohekar S, Goldenstein-Schainberg C, Gutierrez Urena SR, Casasola Vargas JC, Meghnathi B, Prasad R, Richette P, Miranda JRS, Malliotis N, Lindqvist U, Simon D, Ezeonyeji A, Soriano ER, FitzGerald O. Management of Peripheral Arthritis in Patients With Psoriatic Arthritis: An Updated Literature Review Informing the 2021 GRAPPA Treatment Recommendations. J Rheumatol. 2023 Jan;50(1):119-130. doi: 10.3899/jrheum.220315. Epub 2022 Oct 15. Erratum in: J Rheumatol. 2022 Dec;49(12):1. PMID: 36243409.

Kasiem FR, Kok MR, Luime JJ, Tchetverikov I, Wervers K, Korswagen LA, Denissen N, Goekoop-Ruiterman YPM, van Oosterhout M, Fodili F, Hazes JMW, Vis M; CICERO. Impact of psoriasis remains important in psoriatic arthritis patients with low musculoskeletal disease activity. Clin Exp Rheumatol. 2023 Jan;41(1):88-93. doi: 10.55563/clinexprheumatol/q8fh0a. Epub 2022 Jun 13. PMID: 35699074.

Opdam MAA, de Leijer JH, den Broeder N, Thurlings RM, van der Weele W, Nurmohamed MT, Kok MR, van Bon L, Ten Cate DF, Verhoef LM, den Broeder AA. Rituximab dose-dependent infection risk in rheumatoid arthritis is not mediated through circulating immunoglobulins, neutrophils or B cells. Rheumatology (Oxford). 2022 Dec 23;62(1):330-334. doi: 10.1093/rheumatology/keac318. PMID: 35686851.

Liem SIE, Hoekstra EM, Bonte-Mineur F, Magro Checa C, Schouffoer A, Allaart CF, Huizinga TWJ, Bergstra SA, de Vries-Bouwstra JK. The effect of silver fibre gloves on Raynaud's phenomenon in patients with systemic sclerosis: a double-blind randomized crossover trial. Rheumatology (Oxford). 2023 Feb 6;62(SI):SI74-SI81. doi: 10.1093/rheumatology/keac243. PMID: 35441683; PMCID: PMC9910564.

Bakker MM, Putrik P, Dikovec C, Rademakers J, Vonkeman HE, Kok MR, Voorneveld-Nieuwenhuis H, Ramiro S, de Wit M, Buchbinder R, Batterham R, Osborne RH, Boonen A. Exploring discordance between Health Literacy Questionnaire scores of people with RMDs and assessment by treating health professionals. Rheumatology (Oxford). 2022 Dec 23;62(1):52-64. doi: 10.1093/rheumatology/keac248. PMID: 35438147; PMCID: PMC9788830.

Luurssen-Masurel N, Weel AEAM, Hazes JMW, de Jong PHP; tREACH group investigators. Correction to: The impact of different (rheumatoid) arthritis phenotypes on patients' lives. Rheumatology (Oxford). 2022 Nov 2;61(11):4579. doi: 10.1093/rheumatology/keac172. Erratum for: Rheumatology (Oxford). 2021 Aug 2;60(8):3716-3726. PMID: 35388888; PMCID: PMC9629336.

van Delft ETAM, Barreto DL, van der Helm-van Mil AHM, Alves C, Hazes JMW, Kuijper TM, Weel-Koenders AEAM. Diagnostic Performance and Clinical Utility of Referral Rules to Identify Primary Care Patients at Risk of an Inflammatory Rheumatic Disease. Arthritis Care Res (Hoboken). 2022 Dec;74(12):2100-2107. doi: 10.1002/acr.24789. Epub 2022 Jul 31. PMID: 34553506.

de Jong HMY, de Winter JJH, van der Horst-Bruinsma IE, van Schaardenburg DJ, van Gaalen FA, van Tubergen AM, Weel AEAM, Landewé RBM, Baeten DLP, van de Sande MGH. Progression From Subclinical Inflammation to Overt Spondyloarthritis in First-Degree Relatives of Patients in Association With HLA-B27: The Pre-Spondyloarthritis Cohort. Arthritis Care Res (Hoboken). 2022 Dec;74(12):2076-2084. doi: 10.1002/acr.24743. Epub 2022 Sep 7. PMID: 34219406; PMCID: PMC10087210.

Urologie

van der Slot MA, Seyrek N, Kweldam CF, den Bakker MA, Busstra MB, Gan M, Klaver S, Rietbergen JBW, van Leenders GJLH. Percentage Gleason pattern 4 and PI-RADS score predict upgrading in biopsy Grade Group 2 prostate cancer patients without cribriform pattern. World J Urol. 2022 Nov;40(11):2723-2729. doi: 10.1007/s00345-022-04161-6. Epub 2022 Oct 3. PMID: 36190529; PMCID: PMC9617947.

van der Slot MA, den Bakker MA, Tan TSC, Remmers S, Busstra MB, Gan M, Klaver S, Rietbergen JBW, Kweldam CF, Kliffen M, Hamoen KE, Budel LM, Goemaere NNT, Helleman J, Bangma CH, Roobol MJ, van Leenders GJLH; Anser Prostate Cancer Network. NeuroSAFE in radical prostatectomy increases the rate of nerve-sparing surgery without affecting oncological outcome. BJU Int. 2022 Nov;130(5):628-636. doi: 10.1111/bju.15771. Epub 2022 Jun 5. PMID: 35536200; PMCID: PMC9796592.